

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز پنجشنبه (۲۸) تیرماه ۱۳۵۲

فهرست مطالب :

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات آقای رئیس و نطق قبل از دستور - آقایان : دکتر المونی - رامبد .
- ۳- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح قسمت اول ماده ۳ قانون امنیت اجتماعی و ارسال به مجلس سنا .
- ۴- تصویب صورت جلسه قبل .
- ۵- طرح گزارش شور دوم کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع به حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت .
- ۶- بیانات جناب آقای امیرعباس هویدا نخست وزیر و تقدیم لایحه مربوط به قرارداد فروش و خرید نفت بین دولت شاهنشاهی ایران و شرکت های خارجی .
- ۷- ادامه بحث و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع به حفظ و
- گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت و ارسال به مجلس سنا .
- ۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به منع توقیف اشخاص در قبال تخلف از انجام تعهدات و الزامات مالی .
- ۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون فرهنگ و هنر راجع به ثبت آثار ملی .
- ۱۰- تقدیم درخواست تأمین اعتبار مورد نیاز اداره کل هواپیمائی کشوری برای روکش آسفالت باند و تاکسیروهای فرودگاه مهرآباد بوسیله آقای قوام صدوری وزیر مشاور و معاون نخست وزیر .
- ۱۱- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی .
- ۱۲- اعلام وصول گزارش کمیسیونها .
- ۱۳- اعلام تعطیلات تابستانی .
- ۱۴- ختم جلسه .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
(شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه آقایان :

مهندس قادر پنهان - خانلر قراچورلو - دکتر کفائی - مرندي - کاظم مسعودی - معیری - مهندس معینی زند - دکتر محمد حسین موسوی - ناصر زاده - نامور - نیکپور - دکتر گایگ - کریم بخش سعیدی - خانم پیرنیا - خانم زاهدی - خانم دولتشاهی - خانم ضرابی .

غائبین مریض - آقایان :

دکتر ابوالهدی - دکتر اسکوئیان - امام مردوخ - اهری - بدرخانی - بوشهری - پرویزی - دکتر جزایری - دکتر حاتم - تیمسار حکیمی - اسمعیل خزیمه - ذوالفقاری -

مهندس اردلان - مهندس احتشام شهیدی - دکتر المونی - مهندس برومند - غلامرضا بهادری - مهندس بروشانی - پیمان - تژده - جهانی - مهندس جلالی نوری - تیمسار خطیب شهیدی - حسام الدین رضوی - سجادی - دکتر سعید - شاهنده - دکتر شریف امامی - شیخ بهائی - مهندس زاهدی - دکتر فضل الله صدر - دکتر وجیه الله صدر -

شریفها - مهندس عطائی - فروتن - دکتر فروزین -
فرهاد پور - دکتر قهرمان - دکتر مشایخی - مهرزاد -
میرافضل - مهندس نصر .

۲- بیانات آقای رئیس و نطق قبل از دستور - آقایان: دکتر الموتی - رامبد

رئیس - وظیفه خود میدانم از دوستان عزیز و
سروران محترمی که در این دوره کسانم لطف و محبت
کردند مخصوصاً لازم میدانم از جناب آقای هویدا
نخست وزیر و جناب آقای دکتر اقبال تشکر کنم از همه
دوستان و همکاران محترم که با اظهار لطف فراوانشان
روحیه مرا تقویت کردند و باعث تسریع در بهبود شدند
سیاسگزاری کنم (احسن).

از خداوند مسئلت دارم که همه ما را در وظیفه‌ای
که بعهده داریم که خدمت بشاهنشاه و ملت ایران است
بیش از پیش موفق و مؤید بدارد (انشاءالله) نطق‌های قبل
از دستور را شروع میکنیم آقای دکتر الموتی تشریف
بیاورید .

دکتر الموتی - جناب آقای رئیس - همکاران محترم
بطوریکه استحضار دارید بر حسب دعوت پارلمان
چین و کمیته مرکزی خلق چین هیئت پارلمانی ایران
بریاست جناب آقای شریف امامی رئیس محترم مجلس
سنا و مرکب از جنابان آقایان اشرف احمدی - اعزاز
نیک‌پی - بلوری - خانم نبیل از مجلس سنا و جنابان
آقایان دکتر سعید نایب رئیس مجلس شورای ملی -
رامبد رئیس فراکسیون پارلمانی حزب مردم و علی برومند
و صادق ناصرزاده و اینجانب از مجلس شورای ملی که
بر حسب دعوت کمیته دائمی مجلس جمهوری خلق چین
عازم آن کشور گردیده بود روز شنبه نهم تیرماه با هوایما
به پکن وارد و مورد استقبال جناب آقای کوبر و معاون
رئیس کمیته دائمی خلق چین و چندتن از اعضای کمیته
و معاون وزیر خارجه چین و جناب آقای آرام سفیر ایران
در چین وعده‌ای دیگر از مقامات چینی و ایرانی قرار
گرفت .

هیئت پارلمانی ایران در مدت ده روز اقامت در
چین مورد استقبال و پذیرائی گرم و صمیمانه و دوستانه
مقامات و ملت چین قرار گرفت که این امر بخوبی نشان

میداد روابط دوستانه و صمیمانه دولت که از ۲۵۰۰ سال
قبل برقرار شده از هر جهت دوستانه و صمیمانه هستند ،
هیئت پارلمانی ایران در مدت اقامت در چین شهرهای
پکن - سیان - شانکهای - هانچو - کانتون سفر کرده و
از مناطق مختلف سفر ، آثار تاریخی آن بازدید بعمل
آورد و مورد استقبال همصمیمانه مقامات این مناطق
جمهوری خلق چین قرار گرفت .

هیئت پارلمانی ایران با جناب آقای چوئن لای
نخست وزیر - جناب آقای چوئه رئیس مجلس خلق چین
ملاقات کرد و مطالب بسیار مهمی درباره توسعه مناسبات
دوستانه ایران و چین که از قدیم الایام از طریق جاده ابریشم
برقرار بوده بیان گردید و اظهار امیدواری شد که با علاقه
شدیدی که بین رهبران دو کشور شاهنشاه آریامهر و
حضرت مائوتسه تونگ بتوسعه این مناسبات دوستانه وجود
دارد روز بروز روابط صمیمانه‌تری برقرار گردد .

و این امر از روزیکه شاهنشاه بزرگ ماسیاست
مستقل ملی را اعلام کردند روابط ایران با همه کشورها
و ملت‌ها باداشتن هر رژیم و هر سیستم براساس دوستی
متقابل و احترام آمیز است و بهمین جهت است که ما هر
جاکه میرفتیم می‌دیدیم که نسبت برهبر انقلاب ایران
شاهنشاه آریامهر نهایت احترام را قائل بودند و از رهبر
ملت ایران صمیمانه تجلیل می‌کردند (صحیح است ،
احسن) و این امر برای ما ایرانیان باعث کمال افتخار
است .

اظهارات جناب آقای چوئن لای نخست وزیر
جمهوری خلق چین بسیار مهم و جالب و عمیق بود و
مخصوصاً این جمله که (پذیرائی از شهبانوی ایران
افتخار ما بود) نشان میداده مقامات جمهوری خلق
چین بدوستی با ایران علاقه زیادی دارند .

مقامات جمهوری خلق چین از سفر علیاحضرت
شهبانوی ایران و والاحضرت اشرف پهلوی - والاحضرت
فاطمه پهلوی - جناب آقای هویدا نخست وزیر و سفر
هیئت پارلمانی باتجلیل خاصی یاد کرده و این سفرها
را مؤید توسعه مناسبات دوستانه دو کشور میدانند بهر
کجا که میرفتیم اشاره میشد بجاده ابریشم که ۲۵۰۰ سال
پیش ساخته شده و از آنروز بین ایران و چین رابطه

دوستانه‌ای برقرار بود و امروز هم بسیار موجب خوشوقتی
بود که باز هم در توسعه مناسبات که مناسبات بسیار
دوستانه‌ای برقرار شده است از نکات جالبی که در این
ملاقاتها استنباط میکردیم اشاره ب سیاست شاهنشاه ما
درباره مبارزه با سیاست‌های استعماری بود .

در ضیافت آقای گومور معاون رئیس کنگره دائمی
خلق چین و جناب آقای آرام سفیر ایران در چین مطالب
زیادی درباره توسعه هر چه بیشتر روابط دوستانه دو
کشور ایران و چین بیان گردید و یادآوری شد که همه
کشورهای آسیائی باید مانند ایران و چین اقدام کنند تا
ریشه‌های استعمار و استعمار در جهان بخصوص در سرزمین
آسیائی قطع گردد . و این امر دیگر نمودار آنست که
آسیائی‌ها رستاخیز تازه‌ای در زندگی سیاسی و اجتماعی
و اقتصادی خود آغاز کرده‌اند . در تمام ملاقاتها و
ضیافتها و مذاکرات که جناب آقای شریف امامی رئیس
هیئت پارلمانی با مطالب بسیار جالب واقعی و عمیق خود
سیاست مستقل ملی ایران و برنامه‌های وسیع انقلابی
ایران و اقدامات مهمی که برای رفاه اکثریت ملت
صورت گرفته و مخصوصاً اقدامات اخیر شاهنشاه ایران
درباره استیفای حقوق حقه ملت ایران در نفت و مالکیت
ایران بر تأسیسات نفتی و اداره شدن سازمانهای عظیم
نفتی و سیله ایران مورد استفاده قرار میدادند مقامات
جمهوری خلق چین سیاست مستقل ملی ایران و اقدامات
صلح جوینانه و بشر دوستانه شاهنشاه آریامهر و نگهبانی
از صلح و آرامش و امنیت منطقه خلیج فارس و همچنین
سیاست ضد استعماری مبارزه با استعمار رهبر انقلاب
ایران را مورد تجلیل و تکریم خاص قرار داده و از برنامه
های انقلابی ایران ستایش میکردند و خواهان آن بودند
که دوستی با ایران از جهات مختلف توسعه و تحکیم
یابد .

اطلاع داشتند ذیقیمت تر بود گروهی هم که اطلاع نداشتند
باعث خوشوقتی برای آنها میشد که در قاره آسیا ملتی
هست که برهبری شاهنشاه خودش توانسته است از نظر
سیستم اجتماعی با اندیشه‌های تازه‌ای اقداماتی بکند که
ملت خود را در جهات مختلف بمنافع حقه خودش برساند
مطلبی که باز هم در این سفر میدیدیم آن اقدام ایران در
حفظ صلح منطقه اقدامات بشر دوستانه شاهنشاه ما در
سطح جهانی و اقداماتی که برای حفظ صلح و امنیت و
آرامش منطقه مخصوصاً خلیج فارس میشود انعکاس
بسیار وسیعی داشت همه جا مورد تجلیل و تکریم بود .
جناب آقای شریف امامی در نطق رسمی خود
گفتند :

«سرزمین پنهان و بی‌استانی چین که اکنون با کوشش
و تلاش توده‌های عظیم و سخت کوش خود تحت رهبری
صدر مائوتسه تونگ در مدتی کوتاه بکشور صنعتی و پیشرو
مبدل گشته از قدیم الایام که از بیست و پنج قرن تجاوز میکند
با ایران روابط دوستانه و مناسبات سیاسی و فرهنگی و
بازرگانی داشته است دیدار علیاحضرت شهبانوی ایران
از جمهوری خلق چین که میتوان آنرا از رویدادهای بزرگ
در تاریخ روابط دو کشور محسوب داشت و حق روشن
و امیدبخشی را برای مناسبات دو کشور ایجاد کرد . ملت
ایران هرگز استقبال گرمی را که هنگام ورود باتوای اول
ایران وسیله توده‌های زحمتکش و طبقات مختلف و مقامات
رسمی چین بعمل آمده فراموش نخواهد کرد و باصراحت
میتوان گفت که سفر تاریخی شهبانوی ایران بجمهوری
خلق چین نقطه عطفی در تاریخ روابط ایران و چین محسوب
میکردد .»

جناب آقای شریف امامی رئیس هیئت پارلمانی
ایران از هیئت پارلمانی جمهوری خلق چین برای مسافرت
بایران دعوت کردند که این دعوت مورد قبول قرار گرفت
و قرار شد پس از انجام انتخابات جدید پارلمانی هیئتی
از جمهوری خلق چین برای بازدید بایران سفر کنند .

مسافرت هیئت پارلمانی ایران بچین و همچنین سفر
کوتاهی پاکستان و هنگ کنگ و ژاپن و احترام خاصی
که شخصیت‌ها و مردم کشورهای مختلف جهان بایران
و رهبری ایران میگذارند نشانه افتخار آمیز دیگری از

اثرات درخشان سیاست مستقل ملی شاهنشاه ایران است که نشان می‌دهد کشور شاهنشاهی ما با هر کشوری با داشتن هر رژیم دارای بهترین روابط دوستانه بوده و از احترام خاصی میان همه ملل جهان برخوردار می‌باشد که این امر بر صلح بین المللی و امنیت و آرایش منطقه از هر جهت مؤثر و مفید می‌باشد.

در پاکستان نکته‌ای که برای ما مهم بود احترام خاص مردم پاکستان بشاهنشاه بزرگ ما بود. شاهنشاه بزرگ ما با اقدامات صلح‌جویانه و بشر دوستانه خود حمایت از ملت پاکستان نشان دادند که دوستی صادق برای ملت‌های دوست هستند (صحیح است) آنچنان‌نسبت بشاهنشاه و رهبر ما احترام می‌گذاشتند و تجلیل می‌کردند و به ما می‌گفتند که از شما می‌خواهیم که صدای ملت پاکستان را از مجلس ایران بصدا در آورده و بگوئید که ملت پاکستان اقدامات بشردوستانه شاهنشاه ایران را هرگز فراموش نخواهد کرد و از حمایت پیدریغ شاهنشاه ایران صمیمانه تجلیل می‌کردند (صحیح است) در کشورهای دیگر هم می‌دیدیم که پیشرفت‌ها و ترقیات ایران انعکاس وسیعی داشت همه جا می‌گفتند ما شاهنشاه ایران را شاهنشاهی صلح‌دوست و بشردوست می‌شناسیم و میدانیم و اقدامات ایران را برای حفظ صلح بسیار محترم می‌شماریم و از این اقدامات از صمیم قلب تجلیل می‌کردند من وظیفه خود میدانم در این جلسه تاریخی از پذیرایی‌های گرم و صمیمانه مقامات و ملت چین از هیئت پارلمانی ایران تشکر کنم و خواستار آن باشم که این اقدامات پیش از پیش موجب تشدید روابط دوستانه دو کشور و تحکیم اساس صلح در همه دنیا و بخصوص در آسیا بشود (انشاء الله).

در پایان لازم میدانم از طرف هیئت پارلمانی ایران از کمیته دائمی خلق چین که برنامه بسیار دقیق و مرتبی برای هیئت پارلمانی ایران تهیه کرده‌اند نهایت سپاسگذاری را نموده و از جناب آقای شریف امامی رئیس مجلس سنا باشایستگی و لیاقت و مدیریت رهبری این گروه پارلمانی را بعهده داشته‌اند سپاسگزاری نموده آرزو می‌نمایم که روابط دوستانه ایران و چین روز بروز محکم‌تر و استوارتر گردد تا هر دو ملت نجیب و زحمتکش

و پرتلاش بیش از پیش از ثمرات این دوستی بهره‌مند گردند (احسن - احسن).

رئیس - آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - جناب آقای دکتر الموتی لیدر محترم اکثریت وظیفه‌بنده را خیلی سبک کردند زیرا هر چند مادو نفر از دو حزب متفاوت در این سفر شرکت داشتیم ولی در مأموریت و برنامه و هیئت و هدف واحدی شرکت می‌کردیم لذا مطالب و فرمایشات ایشان گزارشی از طرف هیئت تلقی می‌شود همچنان که فرمایشات جناب آقای مهندس شریف امامی در خارج از مجلس باز گزارش ارزنده‌ای بود که از طرف تمام اعضای هیئت مورد تأیید است مادر این مسافرت که وظیفه گسترش و توسعه دوستی با کشور بزرگ و دوست چین را داشتیم بحمداله حامل خبر موفقیت این هیئت هستیم یعنی در ۳۰ برنامه مختلف در بازدیدهای اجتماعی، کشاورزی، صنعتی، فرهنگی، هنری، آموزش و پرورش و سایر مسائل در هر یک از جهات ما بچشم دیدیم که طبقات مختلف با الهام‌گیری از گردانندگان این کشور چگونه مقدم نمایندگان ملت ایران را گرامی شمردند و احترامی که شایسته کشوری که برهبری شاهنشاه آریامهر اداره می‌شود واقعاً ادا کردند ما از دولت و ملت چین نهایت حقشناسی و تشکر را برای این پذیرائی گرم و بسیار محترمانه داریم همانطوریکه جناب آقای الموتی نیز اشاره کردند حسن مدیریت تدبیر و سیاست و ابراز شخصیت که از طرف جناب آقای مهندس شریف امامی در ریاست این هیئت عرضه و ابراز شد وظیفه یکایک اعضای هیئت خواهد بود از ایشان تجلیل و تشکر و ادای سپاس بکنند. بنده بمناسبت لوايح مهمی که امروز در دستور مجلس هست بیشتر وقت مجلس محترم را توضیح نمی‌کنم فقط باین جمله عریضم را خاتمه می‌دهم این ۳۰ برنامه در عین حال که از نظر ما فقط جنبه بازدید داشت برای شخص من آموزنده بود بصورت اندوز برای من باقی‌ماند که در ۳۰ برنامه در پایان هر مطلب گزارش دهندگان می‌گفتند ما هم معتقدیم که کار مامثل هر کار در دنیایی عیب نمیتواند باشد و اگر عیبی و نقصی مشاهده میکنید ببا بگوئید و ما را راهنمایی بکنید و این آن چیزی است که فکر میکنم جامعه و دولت

مانیز باید چنین رویه‌ای را اگر داشته توسعه بدهد و اگر نداشته شروع بکند (احسن - آفرین).

۳- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح قسمت اول ماده ۳ قانون امنیت اجتماعی و ارسال بمجلس سنا

رئیس - وارد دستور می‌شویم گزارش شور دوم اصلاح قسمت اول ماده ۳ قانون امنیت اجتماعی مطرح است قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۰ تیرماه ۱۳۵۲ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۶۷۱۲-۲۷/۳/۵۲ دولت راجع به اصلاح قسمت اول ماده ۳ قانون امنیت اجتماعی را که گزارش شور اول آن بشماره ۷۹۸ چاپ شده است مطرح و بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

لایحه قانون اصلاح قسمت اول ماده ۳ قانون

امنیت اجتماعی

ماده ۱ و احده - قسمت اول ماده ۳ قانون امنیت اجتماعی مصوب ۱۳۴۷/۱۱/۱۴ بشرح زیر اصلاح می‌شود.

در موارد مذکور در ماده ۲ کمیسیون امنیت اجتماعی فوراً رسیدگی و متخلف را پس از ثبوت تقصیر طبق ماده ۱۶ قانون کیفر عمومی با اقامت اجباری در محلی که مقتضی بداند محکوم مینماید.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

گزارش شور دوم از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۲۳ تیرماه ۱۳۵۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح قسمت اول ماده ۳ قانون

امنیت اجتماعی را که گزارش شور اول آن بشماره ۷۹۸ چاپ شده است مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد عیناً تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشور - غلامرضا غضنفری
رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی می‌گیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده می‌شود.

۴- تصویب صورت جلسه قبل

رئیس - نسبت بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب می‌شود.

۵- طرح گزارش شور دوم کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع به حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی‌رویه درخت

رئیس - گزارش شور دوم لایحه حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی‌رویه درخت مطرح است قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسات عدیده با حضور آقای وزیر کشاورزی و منابع طبیعی لایحه شماره ۷۶۰۶ مورخ ۱۳۵۲/۴/۵ دولت راجع بحفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی‌رویه درخت را که گزارش شور اول آن بشماره ۷۹۹ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و با توجه به پیشنهاد های رسیده در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۵۲/۴/۲۶ با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی‌رویه درخت
ماده ۱۵ - بمقتور حفظ و گسترش فضای سبز و

جلوگیری از قطع بی رویه درختان از تاریخ اجرای این قانون قطع هر نوع درخت در روستاها بدون اجازه وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و در محدوده و حریم شهرها بدون اجازه شهرداری ممنوع است.

تبصره - درخت از نظر این قانون هر نوع درختی است که قطر آن از پانزده سانتیمتر بیشتر باشد.

ماده ۲۵ - شهرداریها در محدوده نهائی و حریم شهر مکلفند ظرف مدت یکسال شناسنامه شامل تعداد و نوع و سطح تقریبی درختان محللهای مشمول این قانون را تنظیم کنند و این شناسنامه ملاک و سند اجرای این قانون خواهد بود.

ماده ۳ - قطع درخت در محللهای مشمول این قانون از تاریخ ابلاغ شناسنامه ممنوع است مگر با تحصیل اجازه که طبق مقررات آئین نامه مذکور در ماده ۱۳ داده خواهد شد.

تبصره ۱ - از تاریخ اجرای این قانون تا ابلاغ شناسنامه قطع درختهای مشمول این قانون بدون تحصیل اجازه طبق مقررات آئین نامه مذکور در ماده ۱۳ ممنوع است.

تبصره ۲ - اراضی مشجر و اماکن مسکونی و محللهای کسب و پیشه و تجارت که مساحت آن از پانصد متر مربع تجاوز نکند از مشمول این قانون مستثنی است. تفکیک قطعات اراضی مشجر و باغات بزرگتر از پانصد متر مربع بعد از اجرای این قانون مجاز است ولی قطع درخت در قطعات تفکیک شده بهر مساحت که باشد بدون تحصیل اجازه طبق مقررات این قانون ممنوع است.

تبصره ۳ - در پروانه های ساختمانی که براساس طرح جامع و یابادی شهرها از طرف شهرداریها صادر میشود تعداد درختی که در اثر ساختمان باید قطع شود تعیین و قید خواهد شد. در صورتیکه پس از دریافت پروانه و قطع درخت ظرف مدت مندرج در پروانه بدون عذر موجه اقدام به ساختمان نشود مرتکب مشمول مجازاتهای مقرر در این قانون خواهد شد.

تبصره ۴ - شهرداریها موظفند بازه درختهای مشمول تعریف درخت در این قانون که در باغات و اماکن مشمول این

قانون قرار دارند و یا کاشته میشوند برای مدتی که طبق مقررات این قانون اجازه قطع آنها داده نمیشود مبلغی را که به پیشنهاد مشترک وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت کشور بتصویب هیئت وزیران میرسد هر ساله بعنوان جایزه کاشت و حفظ و مراقبت از درخت بصاحبان آن پرداخت نمایند.

نصف این مبالغ از محل اعتبار عوارض نوسازی هر شهر و نصف دیگر آن از محل اعتباریکه در بودجه وزارت کشاورزی و منابع طبیعی برای اینکار منظور خواهد شد تأمین میگردد.

آئین نامه اجرائی این تبصره طبق ماده ۱۳ تهیه و تصویب خواهد شد.

تبصره ۵ - بمنظور تشویق در امر ایجاد و توسعه فضای سبز دولت میتواند اعتباراتی با شرایط مساعد و بهره نازل تخصیص داده و هر گونه کمک و راهنمایی باشخاص و افراد مربوط بنماید.

ماده ۴ - مأموران وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و شهرداریها بر حسب مورد میتوانند برای تنظیم برگ شناسائی درختان با در دست داشتن معرفی نامه کتبی و نمایندگی دادستان وارد محللهای مشمول این قانون بشوند.

ماده ۵ - دولت تاریخ اجرای این قانون را برای روستاهای خارج از مناطق مذکور در ماده ۲ بر حسب استان یا فرمانداریکل در هر مورد که لازم بداند اعلام خواهد نمود.

ضوابط مربوط به چگونگی اجرای این ماده در روستاهای مذکور از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها پیشنهاد و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۶ - از بین بردن درختان واقع در معابر - پارکهای عمومی - میادین داخل شهرها و همچنین در شاهرها و راههای عمومی خارج شهر بهر قطره ممنوع است. مگر طبق آئین نامه این قانون.

تبصره - کاشت و حفاظت و آبیاری درختهای معابر و میادین و پارکهای عمومی از اهم وظایف شهرداریها میباشد.

ماده ۷ - وزارت کشاورزی و منابع طبیعی میتواند وظایف و اختیارات حاصل از این قانون را بسایر وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و انجمنهای ده - شهر - شهرستان و استان تفویض نماید.

ماده ۸ - در مورد قطع درختان در جنگل و مناطق دیگر منابع طبیعی کماکان طبق مقررات قوانین و آئین نامه های مربوط عمل خواهد شد.

تبصره - در مورد اراضی جنگلی جلگه ای شمال که از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی برای اجرای طرح باشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار و یا منتقل شده است علاوه بر اینکه طبق ماده ۳۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع بهیچ عنوان و صورتی قابل تفکیک نیست عدول از اجرای مفاد قرارداد مربوط نیز ولو بعد از انتقال قطعی مجاز نمیشد و هر گونه تغییری از نظر کشاورزی در جهت بهبود بهره برداری از اراضی مذکور موکول بارائه طرح مجدد و موافقت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی است.

عدم رعایت مفاد این تبصره موجب خلع ید از اراضی واگذار شده یا منتقل شده در مقابل بازپرداخت عین وجوه دریافتی اولیه بعلاوه هزینه های عاقله انجام عملیات مندرج در طرح مصوب از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی میباشد. نحوه ارزیابی و بازپرداخت طبق آئین نامه ای که بموجب ماده ۱۳ این قانون بتصویب میرسد خواهد بود.

ماده ۹ - ضوابط مربوط به خزانه و جابجاکردن - جانشین ساختن و قطع درختان که ملازمه بهره برداری از نهالستانها - قلمستانها و باغات و موارد دیگر دارد بموجب آئین نامه های اجرائی این قانون تعیین خواهد گردید.

ماده ۱۰ - هر کس عمداً و برخلاف مقررات این قانون مرتکب از بین بردن درختان مشمول این قانون بشود همچنین مالکان باغات که عمداً موجبات از بین رفتن درختان مشمول این قانون را فراهم نمایند بهجس جنحه ناسه سال و پرداخت جزای نقدی شرح زیر محکوم میشوند:

در روستاها یک هزار ریال برای هر اصله درخت.

در محللهای مذکور در ماده ۲ ده هزار ریال برای هر اصله درخت.

در محللهای مذکور در ماده ۶ بر حسب نوع و قطر درخت از یک هزار تا یکصد هزار ریال.

تبصره - مجازاتهای مذکور در این ماده قابل تعلیق یا تبدیل جزای نقدی نیست و احکام صادره فقط قابل پژوهش خواهد بود.

ماده ۱۱ - گزارش مأموران وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و سایر مأموران دولتی و شهرداریها مأمور اجرای این قانون که وظائف ضابطین دادگستری را در کلاس مخصوص تحت نظر دادستان شهرستان تعلیم گرفته باشند در این موارد بمنزله گزارش ضابطین دادگستری است.

ماده ۱۲ - هر کس اعم از مأموران مجری این قانون و یا سایر اشخاص عالماً جراثم مذکور در این قانون را بخلاف حقیقت بکسی نسبت دهد یا گزارش خلاف واقع بدهد بمجازات حبس جنحه ناسه سال محکوم میشود مگر اینکه در قوانین جزائی مجازات شدیدتری پیش بینی شده باشد که در اینصورت بمجازات اشد محکوم خواهد شد. رعایت مفاد تبصره ماده ۱۰ این قانون در این مورد الزامی است.

ماده ۱۳ - آئین نامه های مربوط باین قانون به پیشنهاد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت

بتصویب هیئت وزیران میرسد.

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی -

مهندس نظامی

گزارش شور دوم از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۲/۴/۲۶

با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بحفظ و

گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه

درخت را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی را تصویب کرد.

اینک گزارش آن تقدیم مجلس شورای ملی

میگردد.

مخبر کمیسیون کشور - غلامرضا غضنفری

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۲/۴/۲۶ با حضور نمایندگان دولت لایحه حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی را تصویب کرد.

اینک گزارش آن بمجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

رئیس - ماده اول مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱- بمنظور حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درختان از تاریخ اجرای این قانون قطع هر نوع درخت در روستاها بدون اجازة وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و در محدوده و حریم شهرها بدون اجازة شهرداری ممنوع است.

تبصره - درخت از نظر این قانون هر نوع درختی است که قطر بن آن از پانزده سانتیمتر بیشتر باشد.

رئیس - آقای رامبد بفرماید.

رامبد - «اگر دوست ما هستید عیب ما را بگوئید» این سوگاتی بود که من از چین برای شما آوردم و دوست شما هستم آقای وزیر کشاورزی که عیب شما را میگویم هدفی بسیار عالی، نیتی بسیار والا، ولی لایحه ای بسیار بی مطالعه شما تشریف نداشتید بنظر بنده بسیار ناقص علت آنرا عرض میکنم حفظ درخت مطلبی است که اگر هر کس بخواهد صحبت کند منتهی هفتاد من کاغذ شود هر موجودی که خودش را انسان بداند طبعاً يك علاقه و حتی عشقی باید بدرخت داشته باشد در ایران بهر سبب یا بسبب علاقه ای که ایرانی بطبیعت دارد یا بسبب ارزش درخت به جهت کمبود آب در کشور ما سابقه بسیار طولانی دارد که ایرانی ها نسبت بدرخت همیشه چه ارزش زیادی قائل میشدند بنابراین ما از شما تشکر میکنیم که بفکر حفظ و توسعه کشت درخت افتادید ولی بسیار متأسف هستیم که لایحه را دیر آوردید و ناقص آوردید در هیچ مذهبی در هیچ

مرامی در دوران تاریخ بشر تنبیه مطلق نتوانسته است نتیجه ای بدهد (صحیح است) مگر درخت هایی که امروز من شما در هر جا می بینم با کدام تنبیه کاشته شده است آنها را جز با عشق و علاقه و امید کسی میکاشته است بنابراین در این لایحه که بحق در فکر این بوده اند که درخت ها را حفظ کنند ولی يك مطلب فراموش شده آن این است که اگر فرضاً درخت های موجود و حاضر کمتر از ۱۵ سانتیمتر تماماً حفظ شود شما تیمسار سپهد (خطاب به تیمسار کانونیزان معاون وزارت جنگ) تصور میکنید تا چند سال دیگر در ایران درخت خواهد بود یقین فقط ما يك نسل یا دو نسل دیگر تمام درخت هایی که امروز می بینیم بهر صورت از بین میرود زیرا درخت يك عمر معینی دارد باستانی درختان جنگلی جز چند درخت در ارك و چند درخت در اصفهان مگر کداميك از درخت های موجود مربوط به قرن قبل است لذا اگر امروز درخت نکاریم و فقط درخت های موجود را نگاه بداریم معنای آن این است که فاتحه درخت را برای نسل های بعد خوانده ایم و در این لایحه که شما برای قطع درخت سه سال حبس بدون حق مراجعه بدیوان کشور تعیین کرده اید همچنین هر مأمور دولت میتواند ضابطه دادگستری بشود و بر اثر گزارش او که صفحه اول پرونده شما را تشکیل میدهد میتواند هر کس را در زندان بیندازد متقابلاً کدام تشویق را برای درخت کاری در نظر گرفته اید؟ فقط يك تعارف و شوخی که دولت میتواند هر کس را بخواهد بکند شاید دولت نخواست و هیچ کس نکند آیا این تشویق کافی برای درخت کاشتن است؟ آقای مهندس روحانی صمیمانه از شما تشکر دارم که به اصل موضوع حفظ درخت توجه کردید ولی به شما تسلیت میگویم که همکاران شما و تهیه کنندگان لایحه مطلقاً از درخت و درختکاری و اجتماع و سیاست و احتیاجات مردم مملکت اطلاع نداشته اند شما اگر تمام مملکت را از جلفا تا چاه بهار یکسره درختکاری بکنید ولی این تماس و کشمکش پرونده سازی که با این لایحه به ازای هر اصله درخت بین مأمور و مردم بوجود آوردید بنظر من ارزشی ندارد (صحیح است) و آقای وزیر اطلاعات بحث شما در دستگاه های تبلیغاتی تا چاک از علاقه

دولت به اجرای انقلاب اداری است انقلاب اداری فقط با کاغذ و حرف و رادیو و تلویزیون انجام نمیشود با عمل است انقلاب اداری یعنی آن جایی که بدون سوء روابط بین مردم و مأمور دولت کاری انجام بگیرد با سهولت و سریع جناب آقای مهندس روحانی بفرمائید برای درخت ها شناسنامه صادر میفرمائید از یکی از دوستان اکثریت پرسیدم که خیلی علاقه به لایحه شما داشت و سخت دفاع میکرد پرسیدم شما در مدت عمر خود چند درخت کاشته ای گفت ۲۰ درخت امان گوینده این نواقص لایحه بیش از دویست هزار درخت کاشته ام بدون آنکه هیچ وحشت و ترس و اجبار و تهدید و تنبیه وجود داشته باشد لذا اطلاعاتی دارم و لازم میدانم شما را روشن کنم طبق این لایحه در محلی صد هزار درخت را بشما عرضه میکنند شناسنامه صادر میکنید بعد از شناسنامه اگر کسی درخت را قطع کرد بدستگاه آقای صادق احمدی وزیر دادگستری می سپارید که سه سال زندانش کنید بفرض آنکه این عمل صحیح باشد اما ماده دیگری در لایحه گذارده اید که قبل از صدور شناسنامه هم بمحض اجرای این قانون باز اگر درختی قطع کردند باید مشمول آن مجازات بشود آیا هیچ توجه کرده اید که برای هیچ مأموری مقدور نخواهد بود تشخیص بدهد که درخت قطع شده مربوط به دوماه قبل است یا سه ماه قبل زیرا اگر دو ماه قبل قطع شده باشد بعد از اجرای قانون بوده و مجرم است ولی اگر سه ماه قبل باشد قبل از اجرای قانون بوده و مجرم نیست. لذا با این عدم تشخیص چگونه حق را از باطل و بی گناه را از گناهکار تمیز خواهید داد. در حالیکه تمام دستگاه های مربوطه شما چند سال قبل تشخیص علاج يك شته درخت تبری را در کرج نتوانسته اند بدهند و من رامبد بعثت نقصان دستگاه های شما ۲۰۰ هزار اصله درخت را که بیش از ۲ میلیون خرج کاشتن آن کرده بودم ناچار شدم قطع کنم مبالغه گزافی خرج کردم که ریشه های آنها را در بیاورند آنوقت این متخصصین چگونه تشخیص میدهند که این درخت يك ماه قبل بین فاصله اجرای قانون و شناسنامه گزاری قطع شده یا يك ماه و دو روز قبل یعنی قبل از اجرای قانون قطع شده آقای مهندس روحانی چگونه ممکن است؟ شما ایرادی ندارم و باز هم تجلیل

میکم. خودتان میدانید که من خدمات بزرگی که در این مملکت شما کردید تجلیل کردم و این راهم از این جهت میگویم چون میدانم اهل منطق، عمل و فعالیت هستید اکنون شجاعت هم بخرج بدهید و بگوئید این لایحه ناقص را بمسئولیت خودم پس میگیرم. برای حفظ درخت توسعه کاشت درخت چنان لایحه ای میآورم که همه اقلیت و اکثریت و همه ملت ایران در مقابل آن سر تعظیم فرود بیاورند. آقای مهندس روحانی همه اشخاصی که چند کیلو متر خیابان را در وسط بیابان درخت کاشته اند. شما از کجا خبر دارید اکنون چندتا از آنها خشک شد؟ و حتی ۳ تا از اینها خشک شده، شناسنامه گزار شما چگونه تشخیص میدهد که این سه تا در اردیبهشت خشک شده یا در تیر خشک شده؟ آن شخص که آنها را کاشته باید از کمک دولت استفاده بکند یا بزندان سه ساله برود؟ این است برنامه توسعه کشت درخت. برای من از درخت بالاتر مملکت و رژیم ما است (احسن) برای اینکه ما باین رژیم قسم خوردیم علاقه و اعتقاد داریم اگر این رژیم نباشد مملکت باقی نمی ماند آقای مهندس روحانی من این لایحه را بعقیده خودم مخالف مصالح مملکت میدانم در هر کجای دنیا هر وقت يك فرد ملت بر اثر سوء رویه مأمور یا بر اثر نقص قانون ناراحتی بی جهتی پیدا بکند مسبب این ناراحتی مقصر هستند و بوظائف واقعی خود نسبت بمملکت و رژیم توجه کافی نداشته اند (دکتر الموتی- رژیم ما یکی از محکمترین رژیم های دنیاست و با این حرفها متزلزل نمی شود) (عباس میرزائی- هیچ کس جرأت ندارد درباره رژیم ما و مصالح عالی مملکت ما حرفی بزند).

رامبد- آقای عباس میرزائی شما میدانید که من شما را دوست دارم، بسبب تحصیلات عالیشان نیست؟ بسبب علاقه (عباس میرزائی- من افتخار میکنم که کارگردان انقلاب توانسته است بمجلس شورای ملی بیاید) بسبب وطنپرستی شماست بسبب احساسات پاکي است که در انجام وظیفه دارید ولی خدمت يك رژیم در ایران در شرق در غرب در این زمان در گذشته در آینده فقط با شعار و حرف عمل نمی شود کسانی که مثل شما مثل دکتر الموتی و من و همه ملت ایران پیاپی جان این رژیم را دوست

داریم باید عمل هم بکنیم عمل ما جلب اعتقاد هر چه بیشتر مردم جلب اعتماد هر چه بیشتر ، تولید رضایت هر چه بیشتر ، ایمان هر چه بیشتر مردم بدستگاههای گرداننده موجود در مملکت است ، ایمان هر چه بیشتر بدستگاههای گرداننده موجود در رژیم است (احسن) و وقتی در يك لایحه می بینیم که قطع درخت سه سال حبس بدون مراجعه بدیوان کشور دارد و ورقه اول این پرونده را می تواند ضابط دادگستری هر مأمور دولت هر مأمور دولتی که يك دستور کتبی دو سطری گرفت می تواند داشته باشد من را امید این را نه در صلاح انقلاب اداری نه در جهت احقاق حق نه در جهت حفظ درخت و نه در جهت حفظ مردم در هیچ چیز نمیدانم. امام مطلب بالاتر بفرمایش جناب آقای مهندس روحانی این لایحه ۱۲ آئین نامه دارد و این ۱۲ آئین نامه چندتای از اینها مربوط به اینست که این اجازه را چگونه بدهند چون در لایحه موجود فقط يك چیز داریم تصویب میکنیم که هر کس درخت را بدون اجازه برید تنبیه کنید پس مفهوم مخالفش اینست که اگر تمام درختان مملکت را با اجازه بریدند کسی قابل تعقیب نیست و برعکس اگر حتی يك درختی هم که کج شده و ممکن است ۲۰ نفر زیرش کشته بشوند اگر این درخت را هم اجازه ندادند قابل بریدن نیست پس بحث اساسی سرنحوه اجازه است نه بریدن و نبریدن، و این اجازه طبق آئین نامه ایست که باتصویرنامه اجرا خواهند کرد من يك سوال دارم جناب آقای مهندس روحانی زن و بچه شما در روز چند ساعت شما را می بینند ؟ من خبر دارم که بیشتر از یکی دو ساعت اضطراری نمی بینند شما و زرا که میگوئید روزی ۱۲ ساعت و بیشتر کار میکنیم و باید هم بکنید چطور وقت دارید شما و بقیه آقایان و زرا که ۱۲ آئین نامه را بجانیشی مجلس شورای ملی که هر يك شامل صدها مواد است بادقت بخوانید و اصلاح و تصویب کنید و برای این يك لایحه که ۱۲ آئین نامه است برای صدها قوانین دیگر هم ۴۱۲ آئین نامه هست و صدها صفحه و در نتیجه هزاران مواد را شما تصویب میکنید ولی این اجتماعی که اینجا نشسته اند و حقوق میگیرند صلاحیت دارند چرا برای این وظیفه خود اینها بوظایفشان عمل نکنند ممکن است این اشخاص را و مهندس صائی

مهندس کشاورزی و سایر متخصصینی که حزب ایران نوین بمجلس فرستاده بفرمائید که اینها صلاحیت ندارند و آن حشره شناس های شما که نتوانستند شته درخت تبریزی را تشخیص بدهند آنها صلاحیت دارند که سرنوشت انقلاب اداری مملکت را دستخوش بازیچه قرار بدهند. جناب آقای نخست وزیر برای امر مهمی بمجلس شورای ملی تشریف آورده اند از این جهت بعرايض خاتمه میدهم و به اختصار عرض میکنم هدف و نیت لایحه آنقدر عالی است که اگر تمام نمایندگان اکثریت بلند میشدند پشت تریبون می آمدند و دولت را از تأخیر تقدیم این لایحه توبیخ می کردند حتی دولت های گذشته را جاداشت ولی برنامه اجرا و مواد لایحه آنقدر ناقص است و آنقدر مضاری بیار خواهد آورد که خود آقای نخست وزیر در انتظار هستم روزی تشریف بیاورند پشت این تریبون بفرمایند مزیت من اینست که اگر راهی عیب داشت و راهی را غلط رفتیم برمیگردیم و منم از همین جهت به حضرتعالی احترام دارم امیدوارم این بیان و فرمایش را در مورد این لایحه هر چه زودتر بفرمایند (احسن).

۶- بیانات جناب آقای امیر عباس هویدا نخست وزیر و تقدیم لایحه مربوط به قرارداد فروش و خرید نفت بین دولت شاهنشاهی ایران و شرکت های خارجی

رئیس - خانمها و آقایان اطلاع دارند که جناب آقای نخست وزیر خبر بسیار خوشی دارند اجازه بفرمائید ابتدا جناب آقای نخست وزیر فرمایشاتشان را بفرمایند بعد در این لایحه بحث می کنیم (صحیح است) جناب آقای نخست وزیر بفرمائید.

نخست وزیر (امیر عباس هویدا) - خانم ها آقایان :

در طی سالیان شگرفان انقلاب شاه و ملت، دولت خدمتگزار همواره مباحی و مفتخر بود که در فرصت های مناسب لواهی را در جهت تحقق آرمانهای ملی برای تصویب بنمایندگان ملت عرضه نماید .

امروز بار دیگر این افتخار نصیب اینجانب و همکارانم میگردد که با تقدیم لایحه حاضر نه فقط بانجام یکی از فرایض میهنی خود توفیق یابیم بلکه نام این دولت را در تاریخ مبارزات حق ایران برای استیفای

یکی از اساسی ترین حقوق خود که ظاهر آجنبه اقتصادی دارد ولی بگوامی تاریخ معاصر همواره نقش های گوناگونی را در حیات سیاسی ما به عهده داشته است ثبت نمائیم (صحیح است) .

بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضراست روابط کشورهای تولیدکننده نفت با شرکت های بزرگ نفتی در قسمت اعظم از مدت هفتاد و دو سالی که از تاریخ اولین قرارداد نفتی خاور میانه معروف به (قرارداد داریسی) میگردد، بطور کلی بر اساس امتیاز مستقر بوده و اداره امور صنعت نفت بطور در بست در اختیار شرکت های نفتی قرار داشت .

این شرکتها نفت را بهر صورت و بهر مقدار که خود میخواستند استخراج میکردند و بهر قیمت و در هر کجا که مایل بودند بفروش میرسانیدند. این شرکت های نفتی بودند که برنامه تولید را تنظیم و جریان نفت را به بازارهای دنیا هدایت میکردند و این شرکت های نفتی بودند که خود را ساً نسبت بسرنوشت کارگران و کارمندان صنعت نفت و شرایط کار آنها تصمیم میگرفتند .

با آنکه بین این غول های عظیم نفتی در مسائل فروش و بازاریابی و دسترسی بمنابع جدید همواره رقابتی بیرحمانه وجود داشت ولی آنجا که پای منافع مشترک میامد چون تنی واحد از تمام وسائل و امکانات برای نیل بمقاصد سودجویانه خود استفاده می نمودند و از منافع یکدیگر تا پای جان دفاع و حمایت میکردند و از راه همدستی و همدستانی بسیار مؤثر شرایط خود را هم به کشورهای تولید کننده و هم به مصرف کنندگان نفت تحمیل مینمودند (صحیح است) .

باملی شدن نفت ایران در تاریخ ۲۹ اسفند سال ۱۳۲۹ برای نخستین بار در دیوار روئین انحصار و حاکمیت مطلق شرکت های نفتی لاقول در این قسمت از جهان ، رخنه ایجاد شد .

ملی شدن نفت ایران در آن تاریخ نقطه عطفی در تاریخ روابط نفتی جهان و سر آغاز اقداماتی بود که امروز بآرمانهای ملت ایران تحقق بخشیده و مردم ما از نتایج درخشان آن برخوردار میشوند (صحیح است) .

تاریخ روابط نفتی جهان و سر آغاز اقداماتی بود که امروز بآرمانهای ملت ایران تحقق بخشیده و مردم ما از نتایج درخشان آن برخوردار میشوند (صحیح است) .

در سال ۱۳۳۳ ایران قراردادی را با گروه شرکت های معروف بکنسرسیوم امضاء کرد که شاهنشاه آریامهر در چند مورد فرمودند :

«در آنروز باشکال قراردادی بهتر از آن میتواند منعقد شود» .

و همچنین نخست وزیر وقت نیز بهنگام تقدیم لایحه قرارداد بمجلس اظهار داشت که قرارداد مزبور کمال مطلوب نیباشد .

قرارداد کنسرسیوم برای ملت ایران آغاز راهی بود که از همان زمان اجرا خطوط اساسی راهی را که میبایست ملت ایران برهبری داهیه شاهنشاه پیما بد مشخص ساخت (صحیح است - احسن) .

مرحله اول در این راه قرارداد های ابتکاری نوع مشارکت بود که نخستین آنها سه سال پس از قرارداد کنسرسیوم و تعدادی هم در سالهای بعد توسط شرکت ملی نفت ایران به امضاء رسید و متعاقب آن فکر تجدید نظر و ایجاد تحولی عمیق در روابط نفتی ممالک این قسمت از جهان ظاهر گردید . البته فراموش نکرده ایم که چگونه شرکت های بزرگ نفتی و مطبوعات وابسته بدانها در سراسر جهان این اقدام ایران را تخطئه کردند و از اینکه صاحبان واقعی این منابع ولو بعنوان شریک خواهان سهمی در اداره ثروت ملی خود باشند بوحشت افتاده و از این رو نهایت کوشیدند که از اشاعه این اندیشه جدید شدیداً جلوگیری نمایند .

در آن موقع کسی نمیدانست که الگوی مشارکت ایران بزودی در این ناحیه از جهان عمومیت خواهد یافت و بصورت پدیده ای در روابط بین کشورهای نفت خیز و شرکت های نفتی در خواهد آمد .

از آن بعد تحت رهبری شاهنشاه اصل مجزا کردن بهره مالکانه از مالیات بکرسی نشاند شد و در سال ۱۳۴۳ این دولت افتخار تقدیم لایحه قرارداد الحاقی را بمجلس شورای ملی داشت . ضمناً ما در بهمن ماه سال ۱۳۴۹ شاهد واقعه تاریخی موافقتنامه تهران بودیم که شرکت های نفتی در برابر اراده راسخ شاهنشاه سر تسلیم فروود آوردند (صحیح است) و در نتیجه نه تنها قیمت نفت افزایش یافت بلکه رابطه ای نیز بین قیمت نفت

وسطح تورم در کشورهای صنعتی دنیا برقرار گردید (صحیح است).

در سال ۱۳۴۷ سازمان کشورهای صادر کننده نفت معروف به اوپک در ضمن قطعنامه‌ای که اصول سیاست نفتی کشورهای عضو را مشخص میکرد مسئله مشارکت را مطرح نمود و هر يك از کشورهای عضو را محق دانست که با توجه به تغییراتی که در شرایط کلی و اوضاع و احوال مربوط به روابط بین کشورهای تولید کننده و شرکت‌های نفتی پدیدار شده خواستار مشارکت در صنعت نفت خود گردند. موضوع مشارکت از آن پس بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضراست در مراحل مختلف مورد بحث بین نمایندگان کشورهای عضو اوپک و شرکت‌های نفتی قرار گرفت و سرانجام کشورهای عمده صادر کننده نفت حوزه خلیج فارس یعنی عربستان سعودی و کویت و قطر و ابوظبی با شرکت‌های نفتی که در آن کشورها با استخراج نفت اشتغال داشتند به توافقهای اصولی رسیدند و بر پایه این توافقها از اول سال ۱۹۷۳ هر يك از دولتهای مزبور به میزان ۲۵ درصد در عملیات نفتی که در قلمرو آنها صورت میگرفت مشارکت نمودند و میزان این مشارکت بر طبق شرایطی که پیش‌بینی گردیده است متدرجاً افزایش یافته تا در سال ۱۹۸۱ به ۵۱ درصد برسد لیکن در مورد ایران که نفت خود را ملی نموده بود افعال موضوع مشارکت مورد و مفهومی نداشت.

نظر شاهنشاه، همواره بر این بود که در راه نیل بیکی از آرمانهای ملی خود آنچه را که در سال ۱۳۳۲ نتوانسته بودیم بدست آوریم، در شرایط مساعد امروز بدست آوریم.

شاهنشاه طی بیانات تاریخی خود در کنگره ملی بزرگداشت دهه انقلاب خانم‌ها و آقایان در آن کنگره شرکت داشتید و بیاد دارید در ششم بهمن ماه ۱۳۵۱ از نظر تحقق بخشیدن به این منظور دو راه حل زیر را ارائه فرمودند:

«یک راه اینست که تا شش سال دیگر کمپانی‌های موجود بکارشان ادامه دهند، بشرطی که درآمد هر شکه نفتی که به ما میرسد از درآمد نفت ممالک هم‌حوزه ما کمتر نباشد، بشرطی که قدرت صادراتی ایران به هشت میلیون

بشکه در روز برسد و فاصله‌ای که حالا تا آن رقم هست پیر شود، ما خود میدانیم با آن نفت اضافه چه کنیم. در سال ۱۹۷۹ قرارداد خانم پیداد خواهد کرد و شرکت‌های فعلی بدون هیچ مزایایی مثل دیگران باید بیایند و صدف بکشند.

با اینکه از موقع امضای قرارداد جدید تمام مسئولیت‌ها و هر چه که امروز در دست ما نیست تمام برگردد به ایران و شرکت‌های نفتی مشتری طویل‌المدت ما باشند و ما نفت را به آنها برای مدت طولانی بقیمت خوب با تخفیفی که هر کس بیک مشتری خوب میدهد خواهیم فروخت» این را بیاد دارید مسئله‌ای بود در آن موقع زمانی حاد مسئله نفت مشارکت مطرح بود این پیشنهادی بود که شاهنشاه در آن کنگره فرمودند. متعاقباً او امر ملوکانه در مورد تجدیدنظر در روابط ایران با کنسرسیوم بر اساسی جدید که متضمن تأمین تمامی حقوق و منافع ایران باشد شرف صدور یافت و کنسرسیوم با واقع بینی و توجه بشرایط و اوضاع و احوالی که بخصوص در مورد ایران حکم فرموده آماده برای مذاکره و قبول شرایط جدید شد.

مذاکراتی که در حضور شاهنشاه در تهران، کیش و سن موریتس با رؤسای کنسرسیوم بعمل آمد منجر به تدوین سند تاریخی و افتخار آمیز سن موریتس در بهمن ماه ۱۳۵۱ گردید که اصول مهم آنرا شاهنشاه انشاء فرمودند و جای چون و چرا برای طرف باقی نگذاشتند.

آنچه در این لحظه تاریخی به عنوان فردی مسئول بلکه بعنوان يك ایرانی ناظر و شاهد میتوانم در مقابل شما نمایندگان مردم برای ضبط در تاریخ سیاسی مملکت جهت آگاهی نسل حاضر و نسل‌های آینده بیان دارم، تلاش و کوشش پی‌گیر، ابراز نهایت حسن نیت و انجام مذاکرات و بحث‌های طولانی مداوم و توسل به تمام تدابیر و ابتکارات خلاق و بالاخره مبارزه‌ای بی‌امان و خستگی‌ناپذیر از طرف شخص شاهنشاه برای اثبات حقانیت ایران و استیفای هر چه بیشتر منافع مملکت بود (صحیح است - احسن).

در این مقام آنچه آموزنده و درخور تکریم است

عدم سازش و تسلیم در تمام مراحل در مقابل قدرت خارجی بود. باید عرض کنم بودم در این مقام آنچه آموزنده و قابل تکریم است عدم سازش و تسلیم در تمام مراحل در مقابل قدرت خارجی بود (صحیح است - احسن).

شاهنشاه با اتکاء به نیروی خداوند و پشتیبانی مردم هر آنچه با اصول و منطق مطابقت میداشت قبول مینمودند و با آنچنان صلابت و قدرتی عمل میکردند که جایی برای بحث و مجادله باقی نمی‌ماند و شرکت‌های نفتی به اراده و استدلال صحیح و محکم معظم‌له تسلیم میگرددند. خود بنده چه در مقام وزارت دارائی و چه در این چند سال شخصاً شاهد مذاکرات نفتی زیادی بودم و امیدوارم خداوند روزی امکان این را به بنده بدهد که بتوانم یادداشت‌های این مذاکرات را چه من شخصاً و چه همکارم وزیر دارائی تنظیم کنیم که بتواند کتابهای بسیار ارزنده‌ای برای تاریخ ایران و نشان دادن جهاد شاهنشاه برای استیفای حقوق ملت ایران باشد (احسن).

بموجب تصمیم تاریخی سن موریتس قرارداد ۱۳۳۳ ملغی قلمداد شد و روابط بین ایران و شرکت‌های عضو کنسرسیوم بر مبنای رابطه خریدار و فروشنده استوار گردید (احسن) و شالوده قرارداد جدید ریخته شد و کوشش‌های تازه در زمینه طرح و تنظیم قرارداد جدید با طرف قرارداد آغاز گردید و بدین ترتیب موقع نفت در اقتصاد شکوفان آینده ما فقط بعنوان يك عامل پیشرفت و توسعه و ترقی محسوب خواهد شد و همانند منابع کافی دیگر چون مس و آهن صرفاً جنبه‌های اقتصادی و صنعتی آن در حیات سیاسی و اقتصادی ایران مطرح گردیده و اقتصاد ایران بطور قطع در آینده بر پایه اقتصاد بدون اتکاء به نفت پایه‌گذاری خواهد شد (احسن).

خانم‌ها - آقایان: قرارداد حاضر نتیجه مدتها تلاش پیگیر در زمینه تحقق بخشیدن به هدف مزبور بوده و نقطه پایانی است بر دوره هفتاد ساله امتیازها در تاریخ صنعت نفت کشور ما و بلکه در تاریخ صنعت نفت دنیا (احسن).

بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مسبوق است

مهمترین خصوصیت امتیازهای نفتی در این است که حق کنترل و مدیریت و اتخاذ تصمیم در زمینه فعالیتهای موضوع امتیاز همواره در دست شرکت‌های نفتی صاحب امتیاز متمرکز بوده و ستاد مدیریت آنها در خارج از کشور امتیاز دهنده میباشد. در قرارداد ۱۳۳۳ کنسرسیوم نیز با همه تعدیلاتی که در طول این مدت در آن صورت گرفت این واقعیت ناگوار وجود داشت که اداره و کنترل عملیات در دست شرکت‌های خارجی و مرکز رهبری آنها در لندن بود و اینک آن بساط برچیده شد (الحمد لله) و در واقع اینک میتوانیم بگوئیم قانون ملی شدن نفت پس از بیست و سه سال بمفهوم کامل و واقعی به مرحله اجرا درآمد و این آرمان ملی ما تحقق یافته است (احسن).

از این پس سرنوشت نفت ما بدست خود ما خواهد بود و این دولت ایران است که هر ساله میزان حوائج خود را که باید از محل تولیدات نفتی کشور مرتفع گردد بشرکت ملی نفت ایران اعلام خواهد نمود تا بر اساس آن برنامه تولید و استحصال از ذخائر نفتی مملکت را طرح ریزی نماید و باین ترتیب موضوع گفتگو و چانه زدن با اعضای کنسرسیوم در مورد سطح تولید از نظر رفع حوائج کشور متفی و به سینه تاریخ سپرده شده است (احسن - آفرین).

اینجانب بجهت سابقه خدمت در صنعت نفت و همچنین در مقام وزیر دارائی با تاریخ معاصر نفت آشنائی کامل داشته و همواره شاهد و ناظر بوده‌ام که استیلای شرکت‌های خارجی در اداره بزرگترین صنعت و ثروت کشور تا چه پایه با منافع حیاتی ما مغایرت داشته و این آرزو را مثل هر ایرانی دیگری داشته‌ام که روزی بتوانیم اختیار و تسلط بر ثروت ملی خود را بجهت بهره‌مند ساختن هر چه بیشتر مردم مملکت از مواهب این ثروت خدادادی تأمین نمائیم (احسن).

در اینجا شاید بی‌مناسبت نباشد بخاطرات تلخی که در این زمینه بویژه از دوره خدمتگزاری خود در شرکت ملی نفت دارم اشاره نمایم. ما در آن زمان هر سال دوبار، یکدفعه در تهران و دفعه دیگر در لندن، با نمایندگان کنسرسیوم در باره برنامه تولید و میزان

بهره برداری از منابع نفتی خود بیعت و چانه زدن میبرد اکتیم زیرا بموجب قرارداد ۱۳۳۳ نمیتوانستیم آنها را وادار نمائیم تا سطح تولید را بمیزانی که میخواستیم برسانند. اکنون افتخار دارم که در این لحظه در برابر مجلس شورای ملی الغاء قرارداد ۱۳۳۳ را بملت ایران اعلام داشته (احسن - آفرین) بشارت آغاز سر فصل درخشان و امیدبخشی را در تاریخ اقتصاد و صنعت نفت کشور بدهم (احسن - آفرین) این برای ما نقطه عطفی است امروز و چند روز دیگر با تصویب شما خانم ها و آقایان قرارداد ۱۳۳۳ ملغی است و قرارداد جدید فروش نفت بجای آن تصویب خواهد رسید.

صنعت نفت ایران با اجرای قرارداد جدید تاریخ نوینی را آغاز مینماید که در نیای متحول کنونی برخوردار از اصول و مبانی و منافع آن منحصرأ به کشورهای معدودی مانند شوروی، رومانی و چین تعلق دارد که در آنها دولت صنعت نفت را در اختیار داشته و آنرا اداره میکند.

اینک برای نمونه نکات برجسته قرارداد حاضر و پیروزیهایی را که با مقایسه نسبت بقرارداد سابق بدست آمده است باستحضار نمایندگان محترم میرسانم:

۱- در قرارداد ۱۳۳۳ حق استفاده انحصاری از کلیه تأسیسات صنعت نفت که در حوزه قرارداد واقع شده بود (بجز تأسیسات مربوط به پخش داخلی) برای تمام مدت قرارداد بدو شرکت عامل خارجی سپرده شده بود. امورا اکتشاف و استخراج در دست شرکت اکتشاف و تولید و کاربالایش بعهده شرکت تصفیه سپرده شده بود که مرکز فرماندهی هر دوی آنها در لندن و در دست اعضای کنسرسیوم قرار داشت.

بموجب قرارداد حاضر دست این دو شرکت از صنعت نفت ایران کوتاه شده و اداره کنترل عملیات در اختیار شرکت ملی نفت ایران قرار گرفته است؛ شرکت ملت نفت بلافاصله و بطور مستقیم اداره پالایشگاه آبادن، پالایشگاه ماهشهر و کلیه تأسیسات مربوط به آنها را در دست خواهد گرفت و تنها در مورد قسمتی از عملیات اکتشاف و استخراج که احتیاج به تعداد کافی متخصص آزموده و مجرب دارد که در حال حاضر

شرکت ملی نفت بخدمات آنان نیاز دارد برای يك مدت موقت ۵ ساله از خدمت يك شرکت، قاطعه کاری که طبق قوانین ایران تأسیس میگردد و تابعیت ایران را نیز خواهد داشت استفاده خواهد نمود (احسن).

۲- با انتقال کنترل ذخائر نفتی کشور از کنسرسیوم به شرکت ملی نفت بطور مسلم به میزان بهره دهی این ذخائر اضافه خواهد شد، هر چند هم که تحقق چنین امری ملازم با سرمایه گذاریهای هنگفت باشد.

در اینجا یادآوری این مطلب را لازم میدانم که در این مورد بخصوص منافع مابا کنسرسیوم در يك جهت قرار نداشته و همواره کنسرسیوم خواهان نفت ارزان بود، لیکن مادرپی افزایش میزان نفت قابل استخراج بودیم و بهمین دلیل پیوسته به این خواست ما با نظر بی اعتنائی مینگریستند و هرگز قدم مؤثری در این زمینه برنداشتند، در حالیکه اگر ما حتی با صرف هزینه های لازم تنها چند درصد به میزان بهره دهی مخازن نفتی کشور بیفزائیم ده ها هزار میلیون دلار به عایدات کشور افزوده خواهد شد.

۳- گاز طبیعی که یکی از بزرگترین منابع زیرزمینی ایران میباشد و از نظر توسعه صنایع کشور در آینده نقش فوق العاده اساسی و مهمی را ایفا خواهد نمود، بموجب قرارداد جدید کلامتعلق به ایران و اجازه صدور آن مطلقاً در دست شرکت ملی نفت میباشد و تنها در مورد صادرات از طریق خلیج فارس و در تحت شرایط مساوی به اعضای کنسرسیوم این حق داده شده است که در طرحهای ناظر به صادرات از طریق مزبور حداکثر پنجاه درصد شریک شوند و گاز مربوط به سهم الشرکه خود را به بهای رقابت آمیز از ایران بخرند.

۴- برخلاف قرارداد ۱۳۳۳: داوری قرارداد جدید بر اساس قوانین ایران معمول و بموقع اجراء گذارده خواهد شد. (احسن) بعلاوه تعبیر مواد آن نیز طبق قوانین ایران بعمل خواهد آمد (احسن).

بعلاوه این پیش بینی بعمل آمده که در هر زمان هر گونه امتیازی بسایر کشورهای حوزه خلیج فارس داده شود آن امتیاز فوراً شامل ایران نیز بشود.

۵- این قرارداد بهیچ وجه قابل مقایسه با سایر قراردادهای مشارکت، همسایگان، نبوده و وجه تشابهی

ایرانی مسئولیت خطیر و عظیمی بعهده شرکت ملی نفت ایران محول خواهد شد خصوصاً که این شرکت علاوه بر اداره و کنترل حوزه عملیات کنسرسیوم از لحاظ ورود در عملیات مختلف و صدور و فروش مقادیر قابل توجه نفت خامیکه در اختیار خواهد داشت وظائف جدیدی را بعهده خواهد گرفت. همانطوریکه نیت بلند شاهنشاه آریامهر میباشد شرکت ملی نفت ایران در آینده ای نزدیک در زمره یکی از بزرگترین شرکتهای نفتی جهان در خواهد آمد (انشاء الله) که فعالیت های آن نه تنها از نظر تولید و اکتشاف و تصفیه در داخل کشور بلکه بمقیاس وسیعی از لحاظ عملیات صدور، فروش، تصفیه و توزیع و حتی اکتشاف و استخراج در خارج از کشور گسترش خواهد یافت و از اینرو لازم است که خود را آماده برای انجام چنین مسئولیت های خطیر بنماید و تشکیلات لازم و تحولات ضروری را در سازمانهای خود بعمل آورد که از هر لحاظ پاسخگوی این وظیفه مهم باشد. متشکرم (احسن. احسن).

خانم ها - آقایان: همگی خوب میدانیم که در بستر حوادث تاریخ ملت ما همواره شاهد و ناظر ماجراهای بسیاری بوده که میبایست دربره های از زمان یا تجدید حیات نماید و یابه نیستی بگراید.

اصول فلسفه قوم ایرانی یعنی ایمان بخدا و اعتقاد به سنو ملیت خود و ابتکاء به ادب و فرهنگ متعالی آن در وفاداری به نظام مقدس شاهنشاهی (صحیح است) و بالاخره دارا بودن آرمانی واحد و اندیشه ای راستین موجب گردیده که این ملت در سخت ترین لحظات حیات خود بز مشکلات فائق آمده و به حیات خود ادامه دهد (صحیح است).

دوران ما تجدید یکی از همان لحظات تاریخی است که مسلماً با ابتکاء به همان فلسفه ایدئولوژی ایرانی و همبستگی و اتحاد ملی قادر خواهیم بود نه فقط به تحقق آرمانهای ملی خود از آن قبیل که امروز مطرح گردید برسیم بلکه با قدم های استوارتر بسوی پیروزی های باز هم بیشتری گام برداریم (آفرین).

خوشبختانه ثبات سیاسی - وضع مستحکم اقتصادی و موقع ممتاز جهانی ایران، که همه این پیشرفت از پرتو وجود شاهنشاه (صحیح است) و پشتیبانی و حمایت بی دریغ مردم مملکت حاصل گردیده (صحیح است) ما را در موقعی قرار داده است که نبل به هدفهای بزرگ را هر قدر هم که والا و بلند باشد بسی آسان مینماید.

در خاتمه یادآوری این مطلب را لازم میدانم که با انعقاد قرار داد جدید و انتقال کنترل و اداره نفت از دست خارجی بدست

۷- ادامه بحث و تصویب گزارش شور دوم
کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع
به حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری
از قطع بی رویه درخت و ارسال
بمجلس سنا
رئیس - با اجازه خانها و آقایان دنباله بحث در شور دوم لایحه حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت مطرح است، آقای مهندس روحانی تشریف بیاورید.

مهندس روحانی (وزیر کشاورزی و منابع طبیعی) - با اجازه مقام ریاست بنده تقدیم لایحه باین حد از اهمیت و با این همه موفقیت را بفال نیک میگیرم که در مقدمه سختم راجع به لایحه درخت و فضای سبز که آن لایحه هم در سرسبزی و شکوفان شدن وطن ما تأثیر بسزا دارد و امیدوارم که بدنبال آن لایحه این لایحه هم که کم و بیش موجب سرسبزی وطن ما است حور تأیید قرار بگیرد، در شور اول لایحه نمایندگان محترم مجلس در حدود ۵۰ پیشنهاد مرحمت فرمودند که عرض کردم هر پیشنهادی

که از طرف نمایندگان محترم بایک دست تقدیم شود ما با دودست آن پیشنهادها را خواهیم گرفت و در کمیسیون و در خود جلسه علنی و در حول و حوش کمیسیون و در مجامع مختلف چند نفری، بنده حساب کردم در حدود ۱۵۲ ساعت راجع باین لایحه، جناب رامبد صحبت شد جنابعالی در سفر تشریف داشتید و امیدوارم که خوش گذشته باشد ولی ما در اینجا جلسات ۹ ساعته و ۱۰ ساعته داشتیم برای اینکه این لایحه که بنظر جنابعالی بر اهمیت جلوه می کند و اهمیت هم دارد مورد بررسی قرار بگیرد، در کمیسیون کشاورزی در کمیسیون دادگستری در کمیسیون کشور روی کلمه به کلمه این لایحه و مواد صحبت شد نمایندگان محترم کلمات را وزن کردند، کلمات را سبک و سنگین کردند و ملاحظه میفرمائید آن چیزی که امروز در شور و دم مطرح است با آنچه که اصل لایحه بود و در شور و دم بود خیلی اختلاف دارد، بنده از همه راهنماییها و ارشاد نمایندگان محترم و بالاخص هم مسلکان تشکر می کنم چون جناب رامبد انگشت خود را روی مجازات گذاشته اند بنده توضیحی بعرض میرسانم که مسأله اساسی در این لایحه و هیچ لایحه ای تنبیه نیست بلکه از لوازم هر قانون که تکلیف افراد و وظایف او را نسبت به قانون و جامعه تعیین می کند، یکی هم تنبیه بزهکار است جنابعالی تمام مفاد مفید لایحه را نادیده گرفتید فقط در مورد تنبیه ذره بین بزرگ بینی را گذاشته اید و میفرمائید که کار خلاف اصل شده است عرض بنده اینست که در یک جامعه که برای درخت ضابطه ای وجود نداشته ضمن بسیاری از مطالب و بسیاری از ضوابط که برای نگهداری درخت ذکر شده یک مورد هم درباره تنبیه است این ضوابط یک نظام قانونی و علمی را در امر درختکاری مملکت روشن می کند و البته هر وقت که نظم و قاعده ای برای کاری پیشنهاد شود و قاعده ای بوجود آید که نظم و نسقی را بوجود بیاورد و بر جامعه مستقر بکند اقلیتی که منافعشان با این نظم تطبیق نمیکند قطعاً مخالفت می کنند لایحه تقدیمی لایحه ایجاد نظام یا سیاست درختکاری در کشور است مثل قوانینی که برای نظام کاشت چغندر یا پنبه یا سایر مواد کشاورزی

در مجلسین مطرح و تصویب شده است این يك لایحه اساسی است و از نظر اجتماعی هم قابل توجه است جناب رامبد متخصص این هستند که زشت و زیبا را در کلامشان چنان بهم بیامیزند که طرف نمیتواند جواب زشت را بدهد نه جواب زیبا را بنده با کمال ارادت می گویم که جناب رامبد دارم ناگزیرم که در ساحت مقدس مجلس شورای ملی مطالبی را که ایشان فرموده اند و بنظر من صحیح نمی آید بعرض نمایندگان محترم برسانم شما فرمودید که این لایحه را دیر آوردید، در مقدمه گفتید که من تبریک می گویم که چنین لایحه ای آوردید و بعد بلافاصله میگویند ولی این لایحه را ناقص آوردید و من تسلیت میگویم برای چنین لایحه ناقصی اگر ما لایحه ای را ناقص آوردیم بنده تردید ندارم که هر لایحه ای ممکن است ناقص باشد ما ادعای کمال مطلق نداریم شما که ۵۰ پیشنهاد دادید میخواستید پنجاه و پنج پیشنهاد بدهید آنوقت لایحه ما را کامل می کردید (رامبد) کو گوش شنوا قربان (در شور و دم ۱۵۲ ساعت وقت در کردید و در مجلس در کمیسیونها در مذاکرات خصوصی و با در حزب صرف بررسی این لایحه شده آیا این کافی نیست که بگوئیم این لایحه بدون مطالعه در مجلس مطرح نمیشود تا شما بمن تسلیت بگوئید در گفت و شنودی که باهم داشتیم از یکطرف میفرمائید اصل فکر خوب است و از طرف دیگر میفرمائید این يك لایحه تنبیهی است و هیچ تنبیهی جامعه را اصلاح نکرده است مثال این مطلب این است اشخاصی که هروتن حمل می کنند و میفرشند ما اینها را تشویق بکنیم و بگوئیم باتنبیه کار درست نمیشود این که صحیح نیست جناب رامبد در تبصره ۴ ماده ۳ صریحاً پیشنهاد شده است که شهرداریها مکلفند بازاء تعداد درخت مشمول تعریف قانون که در نقاط مشمول این قانون قرار گرفته اند و تا موقعیکه این درختها سرپا هستند و اجازه قطع داده نشده مبالغی را بعنوان جایزه به صاحبانش پرداخت کنند نصف این مبلغ از بودجه عمومی دولت که مجلسین تصویب می کنند و نصف دیگر از عوارض شهرداریها تأمین میشود اگر این تشویق نیست بنده نمی دانم تشویق چیست؟ اگر معافیت مالیاتی برای کسانی که در زمین درختکاری میکنند تشویق نیست اسم تشویق را چه باید گذاشت اگر پرداخت وام برای

ایجاد باغات و توسعه کشاورزی با بهره نسبتاً ارزان و با طول مدت کافی ده، پانزده سال تشویق نیست پس تشویق چیست؟ ضمن سخنان جناب رامبد فرمودید که این لایحه اینقدر خطرناک است که رژیم ما را بخطر می اندازد جناب رامبد اشتباه میکنید (رامبد) اینطور نیست فرمایشاتتان را اصلاح فرمائید بنده عرض نکردم بخطر می اندازد گفتیم مضر است (دو هزار و پانصد سال تاریخ مدون ما دو هزار و پانصد سال روابط پدر و فرزندی شاه و ملت ما نشان می دهد که این رژیم خدایی لایزال است دشمنان ما و ایران این آرزو را که رژیم ما بخطر می افتد بگور خواهند برد از شما بعید بود که در لایحه درخت چنین مطلبی را بفرمائید (ابله خانی پور) این رژیم خدائی است و قابل زوال نیست در ضمن صحبت فرمودید ما این لایحه را بکارمندان دولت بدهیم اجرا کنند یا کارمندان شهرداری بنده نمیدانم چرا مد شده است که هر روز ما چوب برگردان کارمندان دولت بزنیم در بین کارمندان دولت افراد شریف زیاد هستند ممکن است یکی دو نفر از افراد هم باشند که کار نادرست انجام بدهند يك جامعه را بخاطر اقلیتی يك یا چند نفر نمی شود مورد ملامت قرارداد بنده از اینکه بمهندسين و تحصیل کرده های کشاورزی توهین کردید بنمایندگی از طرف چند هزار متخصص کشاورزی که در رشته خودشان لیسانس و فوق لیسانس و دکترا هستند تشکر می کنم خیلی هم تشکر میکنم که باین افراد خدمتگزار و سربازانیکه در روستاها در نقاط دور افتاده با حقوق کم و مزایای کم بکشاورزی ایران خدمت میکنند اینقدر مرحمت کردید جناب رامبد شما که از تنبیه قانون میترسید چرا افرادی را که نمیدانید گناه دارند یا ندارند توهین می کنید و پشت این تریبون بآنها چوب می زنید این از شما بعید است یکی از پیشنهادها شما این بود که لایحه را پس بگیرم که اقلیت لابد خوشوقت میشوند فرمودید شما بروید لایحه ای را بیاورید که هم اکثریت و هم اقلیت متفقاً بآن رأی دهند من تصور می کنم که لوایح معدودی می توانند رأی متفق و مطلق اکثریت و اقلیت را بخود بگیرد و لایحه درخت که منافع یک نفر از هزار نفر را بخطر می اندازد و بار رژیم هم مخالفتی ندارد از آن لوایحی

نیست که اقلیت مجبور باشد بآن رأی مثبت بدهد ما این لایحه را تقدیم می کنیم پیشنهادهای شما را در جلسات متعدد مورد بررسی قرار دادیم صحبت های مفصل کردید هیچ اشکالی ندارد که جنابعالی با این لایحه مخالف باشید و حتی در رژیم ما و شرط رژیم ما اینست که با لوایح مخالفت بشود فقط در رژیم های توتالیتر تمام لوایح بدون بحث و به اتفاق آراء تصویب میشود بنده این لایحه را پس نمی گیرم هر پیشنهادی را دارید بفرمائید بررسی میشود و بعد رأی نمایندگان محترم بین من و شما قاضی و حکم است بنده خیلی سعی کردم در توجیه این لایحه کلی صحبت بکنم و طوری صحبت نکنم تا درباره اسرار کسانی که نظام درختکاری با منافعشان تضادی دارد بحث شود جنابعالی مرا مجبور کردید کمی روشن تر صحبت کنم هزار جهد بکردم که سرعشق بیوشم، نبود بر سر آتش میسرم که نجوشم (آفرین) فرمودید دوست هزار درخت کاشتید نزدیک اراضی کرج هم کاشتید از دول لحاظ جنابعالی تبریک میگویم یکی بعنوان وزیر کشاورزی از لحاظ غرس درخت یکی هم بخاطر اینکه جنابعالی بخاطر غرس و کاشتن این درختها از مالیات معاف شدید چون در تمام اراضی بایر اگر کسی درخت کاشت و دوست هزار درخت را در پانصد هزار هکتار کاشت از مالیات اراضی هم معاف است از جهت دیگر هم شما تبریک میگویم که این اراضی عنقریب بقیمت خوب فروش می رود و انشاء الله مالیات را هم میپردازید (عبدالحسین طباطبائی) شوخی ها و طعنها را برای چه میگوئید اینجا جای این حرف ها نیست راجع به آئین نامه قطع درخت در کمیسیون فرمودید و اینجا هم فرمودید که آئین نامه ها به تصویب هیأت وزیران میرسد در لایحه ای که تمام ضوابط درخت، محل های مشمول قطع و عدم قطع، روشن است مقام اجازه دهنده نوع شناسنامه و صدور شناسنامه روشن است جنابعالی فرمودید آئین نامه را به هیأت دولت نبرند اگر آئین نامه را به هیأت دولت نبریم چگونگی بهم تلفیق کردن این مواد که خارج از این مواد هم نخواهد بود، در یک مورد بداره حفظ نباتات کشاورزی اجازه داده خواهد شد و در یک مورد به شهرداری پایتخت اجازه داده

خواهد شد اگر این را به هیأت وزیران ببریم و تصویب نکنیم کجا ببریم شأن قوه مقننه این نیست که آئین نامه را در کمیسیون ها برای کارهای اجرائی به تصویب برسانیم که مثلاً در محدوده شهر تهران شهرداری پایتخت و در حریم فلان محل فلان شهرداری مجری این قانون میباشد در ارکان این آئین نامه ارقام و مطالبی که گذاشته شده بود روشن است و این چیزها بازمان تغییر می کند و ناگزیر هستیم که گاه در آن تغییرات بدهیم ولی اصولاً دولت نمی تواند خارج از مواد این قانون آئین نامه ای بگذراند این در هیأت وزیران تصویب میشود بنده در خاتمه سخن عرض میکنم بین بدینی، خوش بینی، واقع بینی فرق بسیار است شکرانه بازوی توانا بگرفتن دست ناتوان است چرا آقای رامید با بدینی مطلب را نگاه میکنید واقع بینی بفرمائید شما که خودتان در سایه ۲۰۰ هزار درخت زندگی میکنید اجازه بفرمائید ۹۹۹ در هزار مردم این مملکت که این لایحه و آن درخت شما بحالشان مفید است زندگی بهتری بکنند (آفرین).

رئیس - آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - علت اینکه بنده تصدیق دادم این است که در اطراف این لایحه متأسفانه مثل خیلی از موارد دیگر بدخواهان این مملکت از وجود چنین لوابعی احساس ضرر احتمالی میکنند و شایعانی رواج میدهند و ذهن مردم را مشوش میکنند و مردم خیال میکنند لایحه قطع درخت یعنی اینکه فردا هر کس يك نهالی در خانه اش یا در باغش ایجاد کند و آن را قطع بکند سه سال حبس دارد این چنین نیست اولاً باید بدانیم که اصولاً در این مملکت باید درخت را محترم بشماریم و از قطع بی رویه آن جلوگیری کنیم من تصور میکنم درخت در مملکتی که آب و هوایش خشک است و تولیداتش زیاد است در مملکتی که الان برای سالم سازی محیط زیستش وزارت کشاورزی و منابع طبیعی ادارهای بوجود آورده عدم توجه بدرخت عدم توجه به حیاتی ترین ماده زندگی و زیست درست مثل عدم توجه بآب است این توجه بدرخت نه الان بنظر ما رسیده است اصلاً در آئین ما وجود دارد حتی بعضی درختان قطور بین روستاها و دهات هست که بان نذر و نذور میکنند و حالت تقدس دارد شاه عباس کبیر مجازات قطع درخت

را اعدام قرار داده بود همین مجازاتها بود که چنارهای ۴۰۰ ساله در اصفهان مانده و ما متأسفانه، نه احترام قائلم و نه از مجازات مترسیم این درختهای باب همایون و باغات اصفهان و تبریز و سرو کاشمر را که تاریخی بودند مثل یونجه درو میکنیم هر وقت اراده بکنیم میاندازیم و هر وقت خواستیم درو میکنیم در مملکتی که مازندگی میکنیم برای درخت باید احترام و حیات قائل شویم نمایندگان محترم استحضار دارند اینها قوانین تطبیقی است در کشورهای اروپائی اگر درخت بکارند دیگر آبیاری لازم ندارد اینقدر آب و باران دارند که درخت بشمار برسد در کشوری مثل هلند و انگلستان قطع يك درخت بمراتب مشکلاست از اینکه آدم يك کارخانه بوجود بیاورد و بخواهد پروانه بگیرد بنده جزئیاتش را اینجا ذکر نمیکنم اما قطع درخت اینکه در این قانون ذکر شده مراد این نیست که هر کس نهالی کاشت نتواند قطع کند اولاً در اینجا گفته شده است درختانی که قطربین آن بیش از ۱۵ سانتیمتر باشد ثانیاً در محدوده شهرها و حریم شهرها و روستاها باشد و دارای شناسنامه باشد این نکته را مخصوصاً تأکید میکنم باتوجه به بحثهایی که در کمیسیونها شد شناسنامه اصلاً برای درختانی که در يك باغ یا خانه ای وجود دارد صادر نخواهد شد شناسنامه برای آن مقدار درختان صادر خواهد شد که حفظ آنها و ماندن آنها برای شهر و روستا ضروری تشخیص داده شود ثالثاً وقتی که شناسنامه صادر شد مفهومش این نیست که این درخت ابدالدر قطع نشود طبق ضوابطی که در آئین نامه ها تعیین شده و اصول آن در آئین نامه معین است اجازه قطع داده خواهد شد مآچه قانونی میتوانستیم بیاوریم و چه نوع لایحه ای دولت میتواند تقدیم کند که از قطع درخت جلوگیری بکند بنده در کمیسیون عرض کردم اگر این قانون را بصورت يك تصمیم محرمانه اعلام میکردند مثل تصمیمی که وزارت اقتصاد راجع به سهمیه میدهد اگر سهمیه سال آینده را وزارت اقتصاد بصورت قانون بیاورد اینجا هر کس هر چه دارد و می بیند سود آن در سال آینده زیادتر میشود قطعاً احتکار میکند بالاخص می کند هر قانونی و وقتی بمجلس آمد چون قانون است عمومی است و چاپ و توزیع میشود و مردم میدانند عده ای

از افراد که مضر برای منافعشان تشخیص میدهند برای خودشان چاره اندیشی میکنند در مورد قطع درخت هم همینطور شد بنده شخصاً از قطع درختان در کرج و تهران و غیره از تاریخ تقدیم این لایحه متأسف نیستم چون این درختها بخودی خود محکوم بقطع شدن بود کسی که در تهران یا کرج بر خیابان اصلی از زمین متری چهار هزار تومان درخت کاشته این بخاطر نفس درختکاری نبوده بلکه برای فرار از مالیات زمین بایر بوده است اگر تصمیم داشته است مثلاً ده سال دیگر قطع کند حالا زودتر قطع کرده است والا کسی که در کرج باغ درست کرده است که عوارض ندهد بعد از ۵ سال آن را تقسیم میکرد و متری ۲۰۰ تومان می فروخت اینها بقصد درختکاری غرس نشده بود که حالا از قطع آن متأسف باشیم چه امروز قطع شود چه پنج سال دیگر این درخت ها محکوم به قطع بود اما چرا در روستاها يك درخت قطع نشده چرا در شهرستانهایی که درختکاری بمنظور نگاهداری زمین و فرار از پرداخت مالیات نبوده قطع نشده مگر مردم این مملکت بدرخت و آبادانی علاقه ندارند؟ و همانطور که فرمودند به سبز کردن محیط علاقه دارند و بالاتر احتیاج دارند این امر اقتصادی است آنکس که در باغش الزاماً درخت باید بکارد درخت خواهد کاشت آنچه که لازمست در اینجا عرض کنم و باید روشن شود اینست که يك منطقی در بین مردم مملکت ما تا این سنوات اخیر حکومت میکرد و آن منطق این بود که درختی را که خودم میکارم میتوانم خودم قطع کنم این منطق که تا بحال بوده احياناً موجب قطع بی رویه درخت شده است ولی باید بدانیم هیچکس چنین حقی را نداشته است همانطور فرزندی که از پدر و مادری بوجود میآید آنها حق ندارند سرش را ببرند درختی که بوجود میآید حیات دارد و موجود زنده ای است باید حمایت شود و قطع آن باید تابع ضوابط و ضروریاتی باشد اگر يك روستائی در شهری یادهی باهر جایی درخت سنجدی را قطع کند و بجایش سیب بکارد یعنی درخت غیر مثمر را قطع و بجایش مثمر بکارد مأمور مربوطه میگوید نه؟ وقتی تقدیم لایحه برای حفظ درخت و فضای سبز مملکت است ما باید این موضوع قطع درخت را که قبلاً بدون ضابطه بود تحت ضابطه و لایحه ای

در آوریم چون ما در ایران بدرخت احتیاج داریم در این لایحه ۶۰ پیشنهاد داده شده که ۸ تای آنها از طرف فراکسیون حزب مردم بود از این ۸ پیشنهاد ۴ تای آنها متشابه بود و راجع به استعداد اراضی جلگه ای بود و بقیه اصل تشویق و گسترش درختکاری و آشنائی با این کار و نگهداری درختان و هزینه ای که از نظر کاشت و نگهداری و مراقبت متقبل میشوند شامل میشد در اینجا حتی در بودجه دولت هم منظور شده علاوه بر ۵۰ درصد که از طرف شهرداریها برای این منظور، یعنی بکسی که درخت میکارد جایزه داده خواهد شد این جایزه را شهرداریها و دولت متفقاً طبق آئین نامه ای که تصویب خواهد شد خواهند پرداخت در روستاها دولت مکلف شده است که برای دادن اعتباراتی برای درختکاری با بهره نازل فکری بکند و از اهم وظایف شهرداریها درختکاری قرار داده شده البته تمام وظایف شهرداریها مهم است ولی این موضوع اهم قرار داده شده این پیشنهاد مال بنده بود در کمیسیون کلمه اولی را اصلاح بابت تر کردند و اهم قرار دادند در این لایحه تا آنجا که مقدور بود جنبه های تشویق آمیز گنجانده شده اما درباره مجازات، ما میدانیم که همیشه مردم تابع نصیحت و تشویق نیستند از يك جهت تشویق و درجائی اگر کسی با سوء نیت برخلاف منطق درخت شهر یا روستا را بخاطر نافع خود بخواهد قطع کند و بخواهد تأسیساتی بوجود بیاورد باید مجازات شود و این مجازات حتماً سه سال نیست تا سه سال است یعنی ممکن است يك روز يك ماه یا سه سال باشد این را دادگاه تعیین میکند میفرمائید تخفیف داده نشده چرا البته در کمیسیون دادگستری بحث شده اغلب در جرائم که بلحاظ اهمیت خاصی که داشت این حق را قائل شدیم ماده واحده ای بود خاطرتان هست در مورد حمله کنندگان به بانکها اگر منجر بغوت و جرح بشود مجازات اعدام است و محکمه حق تخفیف ندارد اما این از آن قبیل نیست یعنی در این لایحه حتی در مورد اعدام که ممکن است اشتباه هم تصور بشود این حق سلب شده است در حقوق جزا هم هست اگر در مورد درخت گفته اند برای این است که آن کسی که درخت قطع میکند روستائی نیست آن آقائی است که مثلاً

در محله خوب شهر باغ ۵۰ هزار متری دارد و ۵۰ تاد درخت دارد میرد و میگوید ۶۰ تا پنجاه تومان میدهم و نیروم زندان ، پول میدهم میآیم بیرون این برای جلوگیری از این کارها است اگر محکوم شد باید برود زندان البته تصدیق میفرمائید ماکه الآن صحبت میکنیم باید پیش بینی کنیم برای آینده محیط سالمی بسازیم و اگر این پیش بینی ها را نکنیم معلوم نیست جامعه آینده چگونه باید زندگی بکند بهر صورت بنده تصور میکنم به هم خودم باتوضیحاتی که در این لایحه داده شده و مخصوصاً این مطلب گفته شد که بعد از این جائی که درخت هست قابل تفکیک نیست عبارت شاید قدری مبهم بوده باشد طوری در روزنامه ها نوشته شده است که اینطور نتیجه گرفته اند . تفکیک اراضی درختکاری، مجازات قطع درخت و غیره در آئین نامه ذکر میشود مخصوصاً در قانون قید شده که در آئین نامه بهمه این موارد توجه کنند و از این شایعات که بناحق تجلی کرده است جلوگیری گردد بنظر بنده لایحه مفیدی است که بعد از چند سال معلوم میشود که اثر آن در وضع مملکت تا چه حد است کشور ما هم مثل کشورهای دیگر که بسر سبزی و طراوت احتیاج دارد میتواند از آن برخوردار شود (احسن).

رئیس - نظر دیگری در ماده اول نیست ؟ آقای فضائی فرمایشی دارید بفرمائید .

فضائی - بنده تصور میکنم در اینکه همه همدانستان هستیم که باید ترتیبی داده شود که اولاً درخت در مملکت بیشتر کاشته بشود و ثانیاً درخت بیجا قطع نشود هیچ تردیدی نیست اگر بحثی هست درباره این است لایحه ای که داده شده و در جریان تصویب است درست نقض غرض نباشد درست موجب نشود که کسانی که ممکن بود درخت بکارند بخصوص در شهرها که مایشتر در شهرها بدرختکاری احتیاج داریم این لایحه موجب بشود که کسی درخت نکارد و درختکاری فقط کار دولت و شهرداریها بشود در حالی که امروز هم دولت و شهرداریها درخت میکاردند و هم مردم .

رئیس - آقای فضائی فعلاً شور دوم لایحه مطرح است همه آقایان حق داشتند پیشنهاد بدهند و این پیشنهاد ها اگر در کمیسیون هم تصویب نمی شد اینجا مطرح بفرمایند

بهر حال بنده خیال میکنم این مطالب که مربوط به کلیات لایحه است بیانش لازم نباشد .

فضائی - ما معتقد هستیم این لایحه برگردد به کمیسیون برای اینکه تصویب لایحه باین ترتیب مضر خواهد بود .

رئیس - در شور اول میخواستید پیشنهاد بدهید . خیال میکنم طرح این مطالب در شور دوم مناسب نباشد .

فضائی - اگر مطالبم برخلاف آئین نامه است مرخص شوم برگردم سرجایم ولی تصور میکنم از نظر آئین نامه يك وكيل حق دارد چه در ماده اول چه در شور اول چه در شور دوم در لایحه صحبت کند و این بسته بنظر جنابعالی است و اگر اجازه بفرمائید يك تذکری بآقای وزیر بدهم .

رئیس - در شور دوم اگر معایبی در ماده می بینید صحبت بفرمائید نه در کلیات لایحه ، فرمایشتان را بفرمائید .

فضائی - مشکل مهم این است که در شهرها کسی توی زمینش درخت بکارد که اختیارش از دستش برود آقای نماینده محترم گفتند ما چه جور لایحه ای بیاوریم ما معتقد هستیم شما اول لایحه میآوردید بدون اینکه مجازات تعیین کنید سالهاست که شده شناسنامه برای درختها درست کنیم بعد بتدریج مردم که عادت کردند بتوانند اینگونه لواایع را بگذرانند که در شهرها درختها را قطع نکنند و الا دیگر کسی درخت نخواهد کاشت حالا میفرمائید لایحه مفیدی است آتیه نشان خواهد داد .

رئیس - نسبت بماده اول نظر دیگری نیست ؟ (اظهاری نشد) خانمها و آقایان که موافقت خواهند میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده دوم قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵ - شهرداریها در محدوده نهائی و حریم شهر مکلفند ظرف مدت یکسال شناسنامه شامل تعداد و نوع و سن تقریبی درختان محلهای مشمول آئین قانون را تنظیم کنند و این شناسنامه ملاک و سند اجرای این قانون خواهد بود .

رئیس - در ماده دوم نظری نیست ؟ آقای فخر طباطبائی بفرمائید .

فخر طباطبائی - عرض کنم این ماده ۲ خود ماده صحیحی است که ملاک اجرای این قانون تعیین شناسنامه برای درخت است ولی بلافاصله تبصره ای در ذیل ماده هست که از تاریخ اجرای این قانون اگر درختی خواستید قطع کنید یا کشاورزی تیر سقف اطاقش شکسته شده بود خواست عوض کند مشمول همین مقررات هست و باید اجازه بگیرد این است که جناب آقای وزیر کشاورزی ماده ۲ بسیار ماده صحیحی است ولی ملاک اجرای این قانون تعیین شناسنامه برای درخت است ولی يك تبصره ای ذیل ماده است که از تاریخ اجرای این قانون اگر درختی بدون اجازه قطع شود اینها باهم متضاد هستند یا تبصره را حذف بفرمائید کاملاً ماده ۲ صحیح است ولی اگر با این تبصره باشد شما ملاک را از يك طرف شناسنامه قرار داده اید و از طرفی از تاریخ اجرای این قانون دیگر شناسنامه برای درخت صادر نکرده ایم وضع کشاورزان را در نظر بگیرید باید از لحاظ اجرا دید این قانون در چه نقاطی اجرا می شود يك کسی يك کشاورزی تیر خانه اش شکسته می شود می خواهد برود تعویض کند شناسنامه ای شما برای درخت صادر نکرده اید این تبصره که ذیل این ماده گذاشتید مشمول مقررات این قانون چیست جنه ناسه سال بدون تخفیف خواهد بود این عرض بنده بود و من در اصل مطلب این لایحه که جلوگیری از قطع بی رویه درخت است موافقم فکر کاملاً صحیحی است باید جلوگیری شود ولی توجه بفرمائید این ماده را با يك کیفیت آوردید ابتدا از مجازات شروع کردید و ایجاد توهم کرده و بنده اعتقاد دارم ۹۹٪ توهم برای مردم ایجاد شده و شما باین تبصره ها این توهم را تشدید خواهید کرد و این تبصره در اصل تقدیم لایحه بنظر نبوده بعداً اضافه شده است و این شما را باز می دارد از مأموریت واقعی که برای اجرای این قانون دارید مأموریت واقعی این است که شناسنامه برای درخت صادر شده باشد بعد هر کس درختی را قطع کرد شما مستوجب کیفرش بدانید این تبصره که گذاشته شده بکلی نقض غرض است .

رئیس - آقای حکمت یزدی بفرمائید .

حکمت یزدی - بنده خواستم اظهار خوشوقتی کنم از اینکه جناب رئیس مجلس رفع نقاهت و کسالتشان

شده و باز افتخار دادند که زیر سایه شان باشیم و خداوند انشاء الله ایشان و همه را موفق بدارد بنظر بنده معذرت میخوام جناب مهندس روحانی که چرا پیشنهادی ندادم مسافرت بودم عرض کنم که واقعاً همه در جهت این هستند که يك قانونی که از مجلس میگذرد منفع ترجماع - الاطراف تر و تا آن مقدار که ممکن است بدون نقص باشد من اشکالی که برایم در این ماده هست این است که شهرداری ها در محدوده نهائی و حریم شهر مکلفند ظرف مدت یکسال شناسنامه شامل نوع و سن تقریبی درختان را معلوم کنند ولی شناسنامه سند اجرای این قانون است موقعی که شناسنامه تهیه شد فرض کنید منزل بنده که بچهارصد متر بزرور میرسد در تاریخ تنظیم شناسنامه ۵۰ اصله درخت وجود داشت قطع درخت را از تاریخ تنظیم شناسنامه ملاک میدانید یعنی در موقعی که شناسنامه شهرداری تنظیم میکند ۵۰ درخت داشت بعد بنده اگر درخت کاشتم نمیتواند کاری بکند چون ملاک شناسنامه است یعنی اجازه ضمنی برای قطع داده ایم دیگر مفهوم از این بردن از لحاظ قضائی بامفهوم قطع متفاوت است و شما برای قطع فکری نکرده اید و اینکه دوست عزیز ما جناب رامبد میگوید نواقصی دارد واقعاً هست و با خلوص نیت است (دکتر المونی - شور اول میفرمودید) مسافرت بودم در کمیسیون هم عرض کردم بختم این است که چون مسئله گسترش بسیار مهم است حفظ بجای خودش گسترش اعم از حفظ است باید مسئله گسترش را چنین و گویش فکر کنیم بنابراین بنظر بنده اگر بازرسیهای مجدد نباشد اگر نظارت های بعدی نباشد و ملاک را شناسنامه در این مدت یکسال بدانید این اجازه قطع ضمنی نسبت بسایر درختهاست .

رئیس - آقای مهندس روحانی بفرمائید .

مهندس روحانی (وزیر کشاورزی) - بنده از توضیحاتی که جناب فخر طباطبائی فرمودند بسیار تشکر میکنم ملاحظه بفرمائید قطع درختی که در این قانون تعریف شده یا از بین بردن که باز هم در این قانون تعریف شده اگر اجازه نگرفته باشد جرم است و مستوجب مجازات و بعد برای اینکه مطلب برای قاضی و رأی دهنده ضابطه ای داشته باشد در اینجا

پیش بینی شده که برای آن درخت شناسنامه صادر شده باشد ولی این بدان معنی نیست ، من یک مثال میزنم شاید مفهوم تر باشد در جامعه هم تمام افراد باید شناسنامه داشته باشند ولی اگر آدم بی شناسنامه را کشتند دلیل نمیشود که این کار جرم نیست و برای اینکه این توهم پیدا نشود تبصره ذیل ماده قید شده است دولت و شهرداریها از درختهایی که در نقاط مختلف هست و در فاصله ای از زمان نمیدانند چند درخت است چند نوع است وجه فطرت است که مستوجب مجازات هست یا نیست اما در تمام این مدت اگر اشخاصی طبق تعریف قانون درخت بزرگتر در ۱۵ سانتی متر را البته در شهرها روستاها موکول بتصویب هیئت وزیران است اما در شهرها اگر کسی مرتکب این جرم شد مأمور شهرداری و پلیس دید شاهد داشت مستوجب مجازات است اما راجع بمطلبی که جنابعالی فرمودید جناب حکمت یزدی این شناسنامه که ملاک وسند اجرای این قانون است دائماً همیشه در مدتهائی که در آئین نامه صادر خواهد شد یکسال یک مرتبه یا دومرتبه باید قابل تجدید نظر باشد که اگر در این خلال درختی اجازه داده شد قطع شود بحساب بیاید هم جایزه و تشویق و هم احتمالاً در مجازات و این مطلب در ماده دوم بطوریکه ملاحظه میفرمائید ملحوظ است و اگر توضیحی لازم بود که منظور این است که این شناسنامه ها هر چند یکبار تجدید نظر بشود مسلماً سالی یکبار بستگی دارد بامکانات شهرداری ها و امکانات سازمانهای نظارت کننده اگر ممکن باشد که سالی یکبار تجدید نظر بشود اگر نشد بهتر است از افراد خواسته شود این مطالبی است که در آئین نامه که در ماده ۱۳ آمده است اگر کافی نبود بنده حاضرم باز توضیح عرض میکنم.

رئیس - نظر دیگری در ماده دوم نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

ریاست مجلس شورای ملی

در ماده ۲ پیشنهاد مینماید جمله «و این شناسنامه ملاک وسند اجرای این قانون خواهد بود» از قسمت آخر ماده حذف شود - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

رئیس - باین پیشنهاد مخالفی نیست؟ آقای فخر طباطبائی بفرمائید.

فخر طباطبائی - عرض کنم بنده در بحثی که قبلاً عرض کردم گفتم آنچه که موجب انجام این قانون است صدور این شناسنامه است. بنده مخالفتی با ماده ۲ نداشتم گفتم این ماده ۲ تعارض با تبصره ماده ۳ دارد آن قسمتی که در ماده ۲ ضرورت دارد حالا پیشنهاد حذفش شد چرا لایحه ای که دولت آورده و اینها که در مسیر صحیح است این را حذف کنیم بنده استدعا می کنم جناب لیدر محترم توجه کنند که این پیشنهاد را پس بگیرند چون بودن این جمله قانون را منسجم خواهد کرد و خود وزیر کشاورزی فکری کرده اند که لازم است شناسنامه ملاک این قانون باشد.

رئیس - آقای دکتر تنکابنی پیشنهادتان را پس میگیرید.

دکتر تنکابنی - بلی پس گرفتم.

رئیس - رأی میگیریم بماده ۲ خواهش میکنم خانمها و آقایان که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - قطع درخت در محلهای مشمول این قانون بعد از تاریخ ابلاغ ممنوع است مگر با تحصیل اجازه که طبق مقررات آئین نامه مذکور در ماده ۱۳ داده خواهد شد.

تبصره ۱ - از تاریخ اجرای قانون تا ابلاغ شناسنامه قطع درختهای مشمول این قانون بدون تحصیل اجازه طبق مقررات آئین نامه مذکور در ماده ۱۳ ممنوع است.

تبصره ۲ - اراضی مشجر و اماکن مسکونی و محلهای کسب و پیشه و تجارت که مساحت آن از پانصد متر مربع تجاوز نکند از شمول این قانون مستثنی است. تفکیک قطعات اراضی مشجر و باغات بزرگتر از پانصد متر مربع بعد از اجرای این قانون مجاز است ولی قطع درخت در قطعات تفکیک شده بهر مساحت که باشد بدون تحصیل اجازه طبق مقررات این قانون ممنوع است.

تبصره ۳ - در پروانه های ساختمانی که بر اساس طرح جامع و یا هادی شهرها از طرف شهرداریها صادر میشود تعداد درختی که در اثر ساختمان باید قطع شود

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - دولت تاریخ اجرای این قانون را برای روستاهای خارج از مناطق مذکور در ماده ۲ بر حسب استان یا فرمانداریکل در هر مورد که لازم بداند اعلام خواهد نمود.

ضوابط مربوط به چگونگی اجرای این ماده در روستاهای مذکور از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها پیشنهاد و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۵ رأی میگیریم خواهش می کنم خانمها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - از بین بردن درختان واقع در معابر - پارکهای عمومی - میادین داخل شهرها و همچنین در شاهراهها و راههای عمومی خارج شهر بهر قطر ممنوع است. مگر طبق آئین نامه این قانون.

تبصره - کاشت و حفاظت و آبیاری درختهای معابر و میادین و پارکهای عمومی از اهم وظایف شهرداریها میباشد.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۶ رأی می گیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - وزارت کشاورزی و منابع طبیعی میتواند وظایف و اختیارات حاصل از این قانون را بسایر وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و انجمنهای ده - شهر - شهرستان و استان تفویض نماید.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۷ رأی می گیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت میشود.

تعیین و قید خواهد شد. در صورتیکه پس از دریافت پروانه و قطع درخت ظرف مدت مندرج در پروانه بدون عذر موجه اقدام بساختنمان نشود مرتکب مشمول مجازاتهای مقرر در این قانون خواهد شد.

تبصره ۴ - شهرداریها موظفند بازاء درختهای مشمول تعریف درخت در این قانون که در باغات و اماکن مشمول این قانون قرار دارند و یا کاشته میشوند برای مدتی که طبق مقررات این قانون اجازه قطع آنها داده نمیشود مبلغی را که به پیشنهاد مشترک وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت کشور بتصویب هیئت وزیران میرسد هر ساله بعنوان جایزه کاشت و حفظ و مراقبت از درخت بصاحبان آن پرداخت نمایند.

نصف این مبالغ از محل اعتبار عوارض نوسازی هر شهر و نصف دیگر آن از محل اعتباریکه در بودجه وزارت کشاورزی و منابع طبیعی برای اینکار منظور خواهد شد تأمین میگردد.

آئین نامه اجرائی این تبصره طبق ماده ۱۳ تهیه و تصویب خواهد شد.

تبصره ۵ - بمنظور تشویق در امر ایجاد و توسعه فضای سبز دولت میتواند اعتباراتی با شرائط مساعد و بهره نازل تخصیص داده و هر گونه کمک و راهنمایی باشخاص و افراد مربوط بنماید.

رئیس - نسبت بماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - مأموران وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و شهرداریها بر حسب مورد میتوانند برای تنظیم برگ شناسائی درختان با در دست داشتن معرفی نامه کتبی و نمایندگی دادستان وارد محلهای مشمول این قانون بشوند.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۸- در مورد قطع درختان در جنگل و مناطق دیگر منابع طبیعی کماکان طبق مقررات قوانین و آئین نامه های مربوط عمل خواهد شد.

تبصره - در مورد اراضی جنگلی جلگه ای شمال که از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی برای اجرای طرح باشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار و یا منتقل شده است علاوه بر اینکه طبق ماده ۳۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع بهیچ عنوان و صورتی قابل تفکیک نیست عدول از اجرای مفاد قرارداد مربوط نیز ولو بعد از انتقال قطعی مجاز نباشد و هر گونه تغییری از نظر کشاورزی در جهت بهبود بهره برداری از اراضی مذکور موکول بآرائه طرح مجدد و موافقت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی است.

عدم رعایت مفاد این تبصره موجب خلع ید از اراضی واگذار شده یا منتقل شده در مقابل بازپرداخت عین و جوه دریافتی اولیه و علاوه هزینه های عادلانه انجام عملیات مندرج در طرح مصوب از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی می باشد. نحوه ارزیابی و بازپرداخت طبق آئین نامه ای که بموجب ماده ۱۳ این قانون بتصویب میرسد خواهد بود.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ آقای احتشامی فرمایشی دارید بفرمائید.

احتشامی - در موقعیکه شوراول لایحه مطرح بود دوست عزیزم آقای زهتاب فرد با نهایت علاقه و ایمان گفتند که در شمال که رفتم دیدم درختان قطع شده و متأسف شدم جناب روحانی بیانی فرمودند که مراودار کرد که مختصر جوابی عرض کنم گفتند این قانون در سال ۴۱ تصویب شد که در آن موقع خدمتگزار مردم ایران دولتی بود که خودشان نمایندگی آراداشتید بلی دولت خدمتگزار جناب آقای علم بود و ما همه بایشان اعتقاد داریم ولی طبق موازینی که توضیح فرمودید همین الان درختهای جنگل را اگر بموقع قطع نکنند و بهره برداری نکنند از بین میرود و ضرر میدهد علیهذا کارشناسان پیشنهاد کردند که آن قانون از نظر توسعه کارهای اقتصادی تهیه شود و بتصویب برسد، در سال ۱۳۴۹ جناب آقای هویدا نخست

وزیر بمن مأموریت دادند بعنوان مشاور با آقای گل سرخی وزیر منابع طبیعی همکاری کنم و من بدون اینکه از کارهای نامطلوب ایشان دفاعی داشته باشم و با اعتراف باینکه از طرف مردم کارهای اصولی نیز انجام شده باین نکته تکیه میکنم اکثر این درختهای سبزی که در کنار جاده های بیند جنگل حقیقی محسوب نمی شود بلکه جنگل نماهایی هستند که بصورت ظاهر درختان زیبایی میباشند ولی از نظر بهره برداری صنعتی و چوب و طرح اقتصادی ارزشی ندارند و باز هم خودم مأموریت داشتم از طرح هایی که انجام شده باز دیدم کم چه بسیار طرح های بزرگی که با صرف میلیونها ریال بموجب این قانون اجرا شده و باغات مرکبات و باغات درختان شمر و غیر شمر و حتی گلهای ارکید بموجب این طرح ها بوجود آمده که بهر حال از نظر بهره برداری بهتر از جنگل نماها می باشند و خوشوقتیم پیشنهاد نمایندگان اقلیت راجع به تفکیک و همچنین خلع ید افراد سودجو مورد قبول واقع شد و من از آقای وزیر کشاورزی تشکر میکنم و امیدوارم هیچ گونه سوءاستفاده ای نشده باشد و هیچ حقی از کسی ضایع نگردد.

رئیس - نسبت بماده ۸ نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۹- ضوابط مربوط به خزانه و جابجا کردن - جانشین ساختن و قطع درختان که ملازمه بآب بهره برداری از نهالستانها - قلمستانها و باغات و موارد دیگر دارد بموجب آئین نامه های اجرایی این قانون تعیین خواهد گردید.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۹ رأی میگیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۰ - هر کس عمداً و برخلاف مقررات این قانون مرتکب از بین بردن درختان مشمول این قانون بشود همچنین مالکان باغات که عمداً موجب از بین

رفتن درختان مشمول این قانون را فراهم نمایند بحسب جنحه تا سه سال و پرداخت جزای نقدی بشرح زیر محکوم میشوند:

در روستاها یک هزار ریال برای هر اصله درخت.
در محلهای مذکور در ماده ۲ ده هزار ریال برای هر اصله درخت.

در محلهای مذکور در ماده ۶ بر حسب نوع و قطر درخت از یک هزار تا یکصد هزار ریال.

تبصره - مجازاتهای مذکور در این ماده قابل تعلیق یا تبدیل بجزای نقدی نیست و احکام صادره فقط قابل پژوهش خواهد بود.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۱۰ رأی میگیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۱ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - گزارش مأموران وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و سایر مأموران دولتی و شهرداریها مأمور اجرای این قانون که وظائف ضابطین دادگستری را در کلاس مخصوص تحت نظر دادستان شهرستان تعلیم گرفته باشند در این موارد بمنزله گزارش ضابطین دادگستری است.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۱۱ رأی میگیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - هر کس اعم از مأموران مجری این قانون و یا سایر اشخاص عالماً جرائم مذکور در این قانون را بخلاف حقیقت بکسی نسبت دهد یا گزارش خلاف واقع بدهد بمجازات حبس جنحه تا سه سال محکوم میشود مگر اینکه در قوانین جزائی مجازات شدیدتری پیش بینی شده باشد که در اینصورت بمجازات اشد محکوم خواهد شد. رعایت مفاد تبصره ماده ۱۰ این قانون در این مورد الزامی است.

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

نسبت بماده ۱۲ رأی میگیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - آئین نامه های مربوط باین قانون به پیشنهاد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت کشور تهیه و بتصویب هیئت وزیران میرسد.

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی - مهندس نظامی رئیس - در ماده ۱۳ نظری نیست؟ آقای آموزگار بفرمائید.

محمد علی آموزگار - این ماده در کمیسیون مشترک که صحبت میکردیم پیشنهادی شد جناب وزیر کشاورزی هم قبول فرمودند خیال می کنم افتادگی دارد در کمیسیون گفتیم آئین نامه اجرایی این قانون حالا اجرائیش افتاده و نوشته شده آئین نامه های مربوط باین قانون تقاضا دارم بهمان صورت اصلاح بفرمائید که نوشته شود آئین نامه های اجرایی این قانون.

رئیس - آقای وزیر کشاورزی موافقت می کنید؟

وزیر کشاورزی و منابع طبیعی - بلی موافقت در کمیسیون هم بهمین صورت اصلاح شده بود.

رئیس - رأی میگیریم بماده ۱۳ با کلمه اجرایی که اضافه شد خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - در موقع تقدیم این لایحه و طرح و بحث در آنها مواد و پیشنهادات در کمیسیونها در مسافرت چین بودم ولی مطلبی جناب آقای وزیر کشاورزی عنوان فرمودند که متوجه شدم صحیح است فرمودند ۱۵۲ ساعت در این مورد ما بحث و گفتگو کردیم این را از آن جهت فکر می کنم صحیح باشد، برای اینکه یکی از خصائل آقای مهندس روحانی را این میدانستم که تذکرات اصولی و دوستانه ایشان را ناراحت و عصبانی نمیکرد متأسفانه نحوه بیان مطالب امروز ایشان حاکی از این بود که تذکرات من را جنبه خصوصی دادند و از آن مهمتر با حسن نیتی که در آقای مهندس

روحانی سراغ داشته هیچوقت سابقه نداشت که ایشان مطالب گوینده را تحریف نمایند و با تغییر عبارت و بعد هم سوء استفاده از آن کار جنبه پرونده سازی پیدا کند.

جناب آقای مهندس روحانی شخصاً معتقدم دو صد گفته چون نیم کردار نیست هر شخص در هر مقام و مرتبه که باشد باید علاقمندی خود را نسبت به اساس مملکت و اصول و معتقداتی که اظهار میکند در اثرات اعمال خود در عکس العمل کار خود و در نتایج اقدامات خویش توجه داشته باشد لذا آن عباراتی که عنوان فرمودید و دیگر صلاح نمی بینم که جملات شما را در پشت تریبون تکرار کنم و شما از زبان من عنوان کردید چنین چیزی نگفتم بفرض محال اگر یکی از اشخاص چنین مطلبی را با اشتباه هم در عبارت خود می گفت مردانگی سیاست حسن نیت و علاقمندی بمملکت و اعتقاد بهمان اساس و اصول که همه بدان علاقمند و معتقدیم ایجاب میکرد که در صدد اصلاحش باشید نه عنوانش با تحریف و پرده دری و پرونده سازی. بنابراین در این قسمت با هم کنار بیاییم و شما عرایض مرا قبول کنید که تمام مأمورین دولت باید بدانند اعمال آنها با افراد مراجعه کننده نحوه میزان علاقمندی و فهم و تشخیص آنها را نسبت با اساس بمملکت نشان میدهد. کافی نیست که من با حرف و بیان اینجا شعر بگویم و بعد با اعمال و رفتار خود موجبات ناراحتی و نارضایتی بیمورد مردم را فراهم آورم تعریف بی جهت و بی اساسی است شما می کنید که همه مأمورین بلا استثناء خوب هستند بلکه اکثر مأمورین خوب هستند، ولی اشخاصی هم که وظایف خود را خوب انجام نمیدهند بسیار وجود دارند اگر فرمایشات دیروز جناب آقای جواد شیر را در کمیسیون توجه کرده بودید امثال آن قبیل مأمورین هم وجود دارند ما اینجا برای مجادله و مباحثه راجع با افراد مأمور و غیر مأمور نیامده ایم ما برای این آمدم که بدانیم و بگوئیم که در مقابل مراجعه کنندگان بدستگاه دولت صدی چند مأمورین دولت با توجه بانجام خدمت حسن مساعدت و موافقت و مراقت نسبت با افراد ملت نشان میدهند وظایفی که دارند صمیمانه

و صادقانه عمل می کنند. البته جنبه های منفی بافی و امروز بفردا انداختن انشاء الله ماشاء الله گفتن همه اینها هنوز در دستگاه موجود است ما باین حرفها موافق نمیشویم اوامر شاهنشاه را درباره انقلاب اداری اجرا کنیم باید آنجائیکه در لواحق ارتباط زاید و بی مورد مردم و مأمور دولت را زیاد میکنیم کم کنیم و این چیزی است که در لایحه شما باید اصلاح شود پس مطلبی را که بنده چنین نگفته بودم و حضرت عالی یا اشتباه یا عمدتاً عنوان فرموده بودید موافقت فرمائید هر دو اصلاح کنیم و بگذریم و برگردیم سراساس وظیفه مشترکمان که باید مأمور دولت در ضمن اجرای قانون و وکیل مجلس در ضمن تصویب قانون و شمای وزیر در حال تنظیم قانون توجه داشته باشید که در ضمن اجرای قانون موجبات ناراحتی بیمورد وزائد و بی جهت مردم را فراهم نکنیم و این خدمتی است که جزو وظایف مناسب به تعالی اساس موجود مملکت هست این بود نیت من اما جناب مهندس روحانی شما که اهل این صحبت ها نبودید؟ به کی اشاره میکنید که زمین داری و درخت میکارید و مالیات نمیدید و گران میفروشدید و اد پرونده ها را ورق بزنید بدانید که اشخاص چه داشتند و برای مملکت چه دادند و چه کرده اند آنوقت بخودتان اجازه نمیدادید که حتی در مجلس که من حضور داشته باشم نسبت بدیگری هم چنین بگوئید (احسن) جناب آقای رئیس مجلس بزرگوار ما دیروز از سفر محلی برمیگردیم که تأسیسات درمانی شما شیروخورشید شما خانه اجدادی من است که بر اینگان تقدیم کردم و امروز میلیونها ارزش دارد اراضی تأسیسات انتظامی شما و هر چه در امر تأسیسات آموزش و پرورش دارید در یک مرکز شهرستان من بلا عوض تقدیم کرده ام ولی شما آقای وزیر باید بدانید و اصولاً مالیات اراضی بایر بخارج شهر تعلق نمی گیرد و بنده در خیابان وزراء زمین نداشتم که درخت بکارم که مالیات ندهم بنده دریابان صحرائی لم یزرع با چه مشقات و خساراتی از قعر زمین آب در آورده ام و بیابانی را به باغی و مزرعه تبدیل کردم و احتیاجی هم ندارم تا آخر عمر چیزی بفروشم جناب آقای روحانی مطالب اصلی لایحه چیز دیگری بود فرمودید مردم را

برای درختکاری تشویق میکنید آیا عبارت «دولت میتواند» که در لایحه گذارده اید یعنی چه یعنی اگر نخواست نمی کند شما در لایحه نوشته اید دولت میتواند بودجه ای در نظر بگیرد و بنحوه ای اشخاص را کمک و راهنمایی کند آیا کدام کشاورز با این عبارت تشویق عملی میشود که درخت بکارد ما جز خدمت به مملکت و کمک بشما و امید توفیق شما نیت و غرضی نداریم میخواهید کمک کنید عرض بنده را قبول کنید این خرج هدر مأموریتان را که برای بازرسی پرونده سازی اکتشاف و هزار سوء استفاده که در آن ممکن است پیش بیاید بگذارید کشاورز و خودمان درخت بکاریم و مردم را تشویق کنید درخت بکارند و هر کس هم تعدا بدرخت صدمه زد نهایت تنبیه کنید این است نظرم بنابراین استدعا میکنم شما از حالت ناراحتی و عصبانیت خارج شوید ارادت قلبی مرا کماکان قبول داشته باشید عرایض مرا قبول کنید این لایحه را آوردید حالا بعقیده بنده آنقدر که بدرخت کاری صدمه بزند خواهد زد ولی لازم است که درخت ها بریده نشود حق بشما میدهم لایحه نیاورید که درختی کاشته شد بعد بریده نشود اگر میل دارید اگر میل ندارید ماجز گفتن راه دیگری نداریم با این تشویق درخت کاشته نخواهد شد تشویق باید روشن ، عملی و طوری باشد که

هر فردی بداند که اینکار را برای چه میکند همچنین مطلب دیگر ماین اصل را در این ادوار اخیر مجلس نداشتیم از حضرت تعالی هم استدعا دارم این یکبار گذشت در آینده تکرار نفرمائید اصولاً در کشور آزاد ما همه کس اجازه داده شده است در حدود قانون و حفظ منافع اجتماع در فعالیت های آزاد بهره برداری کند فعالیت سالم افراد در صنایع کشاورزی کارهای آزاد تا موقعیکه مالیاتشان را میدهند طبق قانون عمل میکنند هیچگونه عیب و مانعی ندارد تخطئه کردن آن هم صحیح نیست این را هم خاتمه بدهیم که نیاید بگوئید فلان کس فلان ساختمان را ساخته برای اینکه اجازه بدهد استفاده کند البته همه کس همه جا ساختمان بزرگ را می سازند برای اینکه اجازه بدهند نمی سازند که هر شب توی يك آپارتمان آن بخوابند بنده از حوصله ای که فرمودید خیلی سپاسگزارم و امیدوارم لایحه آینده جناب مهندس روحانی برای

تشویق درختکاری موجب شود که منم پیام و سپاسگذاری کنم .
رئیس - نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست ؟ (اظهاری نشد) نسبت به مجموع مواد و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانها و آقا بانیکه موافقت خواهند خواش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود. آقای مهندس روحانی فرمائید .

مهندس روحانی (وزیر کشاورزی و منابع طبیعی) - بنده در آستانه تصویب لایحه ضرورت داشت مطالبی عرض کنم بخصوص دوست عزیزم جناب رامبد برایشان سوء تفاهم شده بود سخن ها گفته میشود مطالب روشن میشود و بعضی سوء تفاهمات که پیدا شده رفع میشود بنده لازم میدانم عرض کنم اگر راجع بمطلبی که اینجا رفت سوء تفاهم شده برای بنده حد اقل این سوء تفاهم حاصل نشده و معتقد هستم گفتگو بر سیل سخنان و جملات بوده و قصد و نیتی در کار نبوده بنده عرض کردم راجع بمالیات دادن یا ندادن قصد کنایه نداشتم عرض کردم برای کسانی که درختکار هستند درخت میکارند و برای دوستداران درخت هیچ ضرری ندارد برای کسانی که درخت دارند و درختکار نیستند بنابر این ناظر است ، کسانی که زیر چتر درخت سوداگری زمین میکنند خود جنابعالی صحبت از تشویق و ارشاد فرمودید بنابر این استدعا میکنم خود جنابعالی که سخن از تشویق میفرمائید هدایت و ارشاد کنید ولی مطلبتان راجع به افرادی که در خدمت دولت هستند و دانش پژوه هستند و آن ذره ریز که بنظر جنابعالی آفت و شته تیریزی باشد این بیچاره ها انواع و اقسام آفت ها را بررسی میکنند تشخیص میدهند مشغول خدمت هستند مبارزه با آفت میکنند آفت زیتون را تشخیص میدهند آفت خاردار و آفت پنبه را تشخیص میدهند بنده نمیخواهم سخنی راجع باین مطلب بگویم ممکن است پزشکی هم يك نوع بیماری را تشخیص ندهد و بسیار ما هر هم باشد در کشاورزی هم ممکن است آفت پاشته تیریزی خاصی را در زمان خاصی نتوانند بشناسند و آن توصیه ای که میکند نتواند مؤثر باشد خود جنابعالی با دیده محبت نگاه کنید بعدی ها دانش پژوهان دیگر

این تشخیص را خواهند داد با مهر و محبت با آنها صحبت کنید.

بهوش باش دلی را بهتر نخرایش

بناخنی که توانی گره گشائی کرد

بنده از کمیسیون دادگستری از کمیسیون کشور از نمایندگان محترم که ساعت ها پیشنهاداتی دادند بحث کردند از دوستان اکثریت و اقلیت از جناب زهتاب فرد از رفقای اکثریت که ما را مورد محبت قرار دادند تشکر میکنم و از نمایندگان محترم که با رأی خودشان دولت خدمتگزار خودشان را مورد حمایت قرار دادند سپاسگزاری میکنم امیدوارم رومفیدباشم هم نزد دوستان واقعی و حمایت کنندگان و هم نزد اقلیت.

دکتر نای - برنامه جنگل کاری شما مایه مباهاتان است شهری را که من نماینده شان هستم نجات داده است.

۸ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع بمنع توقیف اشخاص در قبال تخلف از انجام تعهدات و الزامات مالی

رئیس - گزارش شور اول منع توقیف اشخاص در قبال تخلف از انجام تعهدات و الزامات مالی مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۷ تیرماه ۱۳۵۲ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۸۰۶۶ - ۱۰/۴/۱۳۵۲ دولت راجع بمنع توقیف اشخاص در قبال تخلف از انجام تعهدات و الزامات مالی را که در جلسه سه شنبه ۱۲/۴/۱۳۵۲ بمجلس شورای ملی تقدیم و بشماره ۷۹۲ چاپ شده است مطرح و با اصلاحی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون منع توقیف اشخاص در قبال

تخلف از انجام تعهدات و الزامات مالی

ماده واحده - از تاریخ اجرای این قانون جز در مورد جزای نقدی هیچکس در قبال عدم پرداخت

دین و محکوم به و تخلف از انجام سایر تعهدات و الزامات مالی بهر عنوان که باشد توقیف نخواهد شد و کسانی که باین جهت در توقیف میباشند آزاد میشوند.

بدهکار مکلف است از تاریخ ابلاغ اجرائیه تا یکماه مفاد آنرا بموقع اجرا گذارد یا ترتیبی برای پرداخت محکوم به یا انجام تعهد بدهکار یا مالی معرفی کند که اجرای حکم یا استیفای طلب از آن میسر باشد. در صورتیکه بدهکار خود را قادر با اجرای مفاد اجرائیه نداند باید ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ آن صورت جامع دارائی خود را بمسئول اجرا تسلیم کند هرگاه ظرف سه سال بعد از انقضای مهلت مذکور معلوم شود که بدهکار توانائی اجرای حکم یا ایفای تعهد را داشته لیکن برای فرار از آن اموال خود را معرفی نکرده یا صورت خلاف واقع از دارائی خود تسلیم کرده بنحوی که اجرای مفاد اجرائیه متعسر گردیده است بحسب تأدیبی از شصت و یک روز تا ششماه محکوم خواهد شد. تعقیب کیفری در این مورد منوط بشکایت شاکی خصوصی است و در صورت گذشت او تعقیب یا اجرای مجازات موقوف میگردد.

آن قسمت از مقررات مربوط با اجرای احکام و اسناد و تعهدات که مغایر این قانون نباشد کماکان لازم الرعایه است.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۲۴ تیرماه ۱۳۵۲ با حضور آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی و آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه منع توقیف اشخاص در قبال تخلف از انجام تعهدات و الزامات مالی را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای حکمت یزدی بفرمائید.

حکمت یزدی - بنظر من یکی از لوايح بسیار مفید که باید سالها قبل آورده باشند این لایحه بود بخاطر اینکه قبل از اینکه این معنی رعایت شده باشد یکی از مصرات اسلام رعایت شده فطره الی میسر اسلام در مورد بدهی ها میگوید فطره والی بده در مورد شخصی که توانائی و قدرت پرداخت ندارد میگوید صبر کنید تا برای او گشایش ایجاد شود این بزرگترین آئین مقدس ماست و این چنین امر میفرماید در قالب این لایحه به مجلس اسلامی ایران تقدیم شده (احسن) من اعتقاد دارم باید آنجا که انتقاد است صریح گفت و آنجا که جهات حسنی است صریح و عریان گفت و لذا بنده اعتقاد دارم همانطور که در طایفه سختم عرض کردم از بهترین لوايح و در جهت حق و واقع و مذهب است انهایه بنده استدعائی داشتم از حضور جناب وزیر دادگستری مسئله این است که این رباخواران خواه ناخواه ممکن است از طرق دیگری وارد شوند مثلاً از راه اخذ چک یا مجازات چک بدهکار را هر روز تهدید کنند خواستم دستور بفرمائید که این امر را بررسی کنند روشن کنند يك امر لازمی است با بررسی از آن جلوگیری بشود و این لایحه برای اجتماع ما بسیار مفید است عرض دیگری ندارم.

رئیس - آقای دکتر متین بفرمائید.

دکتر متین - امروز در تاریخ ملت ایران روز

بسیار ارزنده و پر ارجی است برای اینکه - دوات خدمتگزار ما صبح لایحه پراهمیت و عظیم نفت را به مجلس عرضه کرد و من می بینم در همین روز گرامی يك لایحه انقلابی دیگر تحت عنوان (لایحه منع تعقیب اشخاص در قبال تخلف از انجام تعهدات و الزامات مالی) شور اول آن مطرح است و تصویب میشود بنده باید عرض کنم در تاریخ انقلاب سفید ایران چه از لحاظ سنت ها و اعتقادات و چه از لحاظ حفظ حقوق و چه از لحاظ مذهبی این یکی از بهترین و عالی ترین لوايحی است که در جهت اجرای عدالت آورده شده است برای اینکه ما در عصری زندگی میکنیم که اصول و موازین حقوق بشر اجازه نمی دهد کسی را که قادر به پرداخت دیون خودش نیست و این عدم پرداخت و عدم توانائی ناشی از اعمال خود او نیست بلکه در

کشاکش زندگی گرفتار شده است او را برای مدت مدیدی زندانی کنیم و در واقع این يك لکه ای بود در قانون و مقررات و قوانین این مملکت و امروز روز بسیار با ارزشی است که این لکه ننگ برداشته شده است و بنده باید عرض کنم وزیر دادگستری جناب صادق احمدی و همکارانشان و وکلای دادگستری و کانون وکلای دادگستری و مخصوصاً متخصصین حقوق حزب ایران نوین اعم از وکلای قضات در اینکار زحمت زیادی کشیدند که امروز این قانون در شور اولش این جا مطرح است و مورد تصویب قرار خواهد گرفت من خیال کردم همکار عزیزم از حزب اقلیت میخواهد راجع به این قانون انتقاد کند و مخالف است ولی من از ایشان تشکر میکنم با يك روشن بینی واقعی که خودشان قاضی بودند لایحه را تأیید کردند و ستودند و بیک مطلب اشاره کردند من میخواهم ضمن بیان نام در کلیات اول باین موضوع اشاره کنم ملاحظه بفرمائید اصولاً استقرار برای امر تولیدی است ولی از مدت ها پیش در این مملکت شاید به نحوی از انحاء استقرار برای خرج کردن و برای لذت و حوائج غیر ضروری و غیره وجود داشته و عده ای در کمین بودند اینهایی که بطرف هوی و هوس میروند قرض میکنند برای اینکه بتوانند زندگی بهتری داشته باشند یا قرض میکنند برای خرج کردن، اینها را گیر بیاورند و با گرفتن چک و سفته مبلغی بآنها قرض بدهند و آنها با نزول و بهره سنگین و مدت ها مثل شمشیر دامو کلس این سفته و چک را بالای سر آنها نگاهدارند هر ماه مبلغی بابت اصل و فرع از او بگیرند و شاید چندین برابر مبلغ استقرار پرداخت شده بطلبکاری پرداختند ولی قرض سرجای خودش باقی مانده و وحشت و اضطراب بدهکار هم همیشه باقی است الا در شهرستانها عده زیادی هستند که بهیچوجه رعایت عدل و انصاف را نمی کنند و به اشخاص مخصوصاً در سطح روستاها و کشاورزان پول قرض میدهند چون ما می بینیم که امکانات زیادی هست که در سطح روستاها و شعبات بانک باز بشود امروز با انگشت مهر برای کشاورز حساب جاری باز میکنند و يك مبلغ ناچیزی آنجا پول میگذارند و دسته چک میگیرند و باین

ترتیب چک و سفته به رباخوار میدهند و آنها با یک سفته و چک مدتها بدهکاران را مرعوب خود نگاه میدارند و مدتها این کشاورز زحمتکش را میدوشند و بابت اصل و فرع از او پول میگیرند و آخر سر هم اگر لازم شد او را بزدان می‌اندازند. تصور بفرمائید در پایتخت تعداد زیادی از زندانیان هستند که بدهکار هستند و قدرت پرداخت بدهی خود را ندارند و عده زیادی هم در زندان ثبت هستند چون در مراکز استانها و شهرستانها زندان ثبت نیست تمام این زندانیان که واقعا میشود گفت بی گناه و معصومند با گول خورده‌اند یا اشتباه کرده‌اند و یا واقعا تحت آن وسوسه‌های فریبنده قرار گرفته‌اند که قرض کرده‌اند را دیو تلویزیون، اتومبیل خریده‌اند با این ترتیب توجه بفرمائید بمسأله انقلابی بودن این لایحه. همین طلبکارها و قرض دهندگان ممکن نیست که دیگر قرض بدهند برای اینکه اینها کسانی هستند که قرض می‌کنند برای خرج کردن، بهتر زندگی کردن ولی چک و حربه چک و شمشیر داموکلس بالاسر آنهاست همانطور که همکار عزیزم تقاضا کرده‌اند منهم تقاضا میکنم جناب آقای وزیر دادگستری باین مطلب توجه بفرمایند الآن سفته از بین خواهد رفت در قبال اسناد رسمی لازم الاجراء که در دفترخانه هست تنظیم میشود کسی به کسی قرض نمیدهند بنا بر این قرض دادن بین تولید کنندگان و فروشندگان جزء است و مغازه دارها و غیره سفته میدهند که سفته‌های وصولی است و کمتر باین بحران‌ها بر میخورد که بدهکارش بعلت نداشتن بزدان برود و این نظم و نسقی که بعد از توشیح این لایحه از طرف شاهنشاه در امر اقتصاد مملکت پیدا میشود جای تحسین است و بنده بادل و جان تبریک میگویم آقای وزیر دادگستری چون دیگر مسأله استقراض می‌رود در امور تولیدی در رشته‌های دیگر اقتصادی یعنی تاجر به بنکدار و بنکدار به مغازه دار اعتبار میدهد اعتبار با قرض خیلی فرق می‌کند تا این ساعت مسأله قرض مطرح بود که با تصویب این لایحه مسائل اقتصادی پیش می‌آید و استقراض برای امر تولیدی یک نظم و ترتیب خاصی گزارش پیدا می‌کند بنا بر این خود همین قرض دهندگان و رباخوارانی که آن پشت کمین کرده‌اند که از احتیاج صدها صدها نفر استفاده کنند دیگر دنبال اینگونه قرض گیرندگان نمیروند

و باید بروند با سرمایه‌ای که دارند حرفه دیگری در نظر بگیرند تا از پولشان استفاده کنند اما ممکن است تا یکسال شاید دو سال دیگر همین عده در کمین هستند که از چک استفاده بکنند تقاضا می‌کنم از دانشمندان حزب ایران نوین از وکلای و قضاتش استفاده بفرمائید از متخصصین علم حقوق و علم قضا در دادسراها استفاده بفرمائید یک تجدید نظری، و ریزویونی، در قانون چک بفرمائید شاید من در این کمیسیون بیایم یا نیایم و اظهار عقیده کنم و آن مسأله حساس مسأله سهولت باز کردن حساب جاری در بانکهاست اگر در قانون و مقررات چک ماده‌ای - تبصره‌ای پیش بینی بشود که سهولت باز کردن حساب جاری از بین برود و هر بانک خصوصی و دولتی که در گوشه‌ای از خیابان‌ها در تهران و شهرستان شعبه دارد، سهولت برای هر کس حساب جاری باز نکند و هر کس با معرفی دو شاهد و گذاشتن مبلغ هزار تومان پول یک حساب جاری باز نکند و دسته چک بگیرد و تا آخر ۲۵ برگ آنرا نکشد و قرض نکند با این جریان کسی نمی‌آید که او را تعقیب کند که اول مجازات اصلی بشود و بعد بر اثر صدور اجرائیه مجازات تبعی بشود زیرا طلبکار مطمئن خواهد بود که یکسال بدهکار او در زندان است و بعد عرض حال ضرر و زیان میدهد حکم نهائی اجرائیه صادر میشود اکثر رباخواران باین بیچارگان میگویند که اینقدر ترا در زندان نگه میداریم تا نعنش ترا از زندان بیرون ببرند این تهدید است و گفتگوها بین مراجه کاران و آنها که از کار نزول خواری با بهره‌ای سنگین از این بیچارگان استفاده میکردند همیشه ورد زبان آنها بود اگر واقعا طبق قانون بانکها طبق النعل بالنعل نص صریح و مقررات این قانون را اجرا کنند اجرا باین معنی که اگر کسی یکبار چک بی محل کشید حساب او را ببندند و طی بخشنامه‌ای بتمام بانکهای ایران این آدم را معرفی کنند با عکس و هویت که دیگر برای او حساب باز نکنند و یا کشیدن چک بی محل نتوانند استقراض کنند و تومانی یک عباسی دو عباسی دهشاهی و یکقران به نزول بدهند دیگر کسی برای بدهی بزدان نخواهند گرفت زیرا آنها نمیتوانند با وجود این از این موقعیت استفاده کنند بنا بر این من بجناب عالی تبریک عرض میکنم به متخصصین علم و قضات دادگستری و حزب ایران

در باره مطالباتی که در اثر نداشتن اموال متعهد لاوصول میماند مرور زمان جاری نیست به آخر لایحه اضافه شود.

انوشیروانی
رئیس - لایحه و پیشنهادها برای شور دوم بکمیسیون‌های مربوط ارجاع میشود.

۹ - طرح گزارش شورای اول کمیسیون فرهنگ و هنر
راجع به ثبت آثار ملی

رئیس - گزارش شورای اول ثبت آثار ملی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون فرهنگ و هنر
بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه ۱۳۵۲/۴/۱۸ با حضور آقای زاد معاون پارلمانی وزارت فرهنگ و هنر لایحه شماره ۷۲۹۴ مورخ ۱۳۵۲/۴/۲ دولت راجع به ثبت آثار ملی را که در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۲/۴/۱۲ تقدیم و بشماره ۷۹۱ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه ثبت آثار ملی

ماده ۱۹ احده - بوزارت فرهنگ و هنر اجازه داده میشود علاوه بر آثار مشمول قانون حفظ آثار عتیقه مصوب دیماه سال ۱۳۰۹ آثار غیر منقولی را که از نظر تاریخی یا شئون ملی واجدا اهمیت باشد، صرف نظر از تاریخ ایجاد یا پیدایش آن با تصویب شورای عالی فرهنگ و هنر در عداد آثار ملی مذکور در قانون مزبور به ثبت برسانند. آثار مذکور در این ماده مشمول کلیه قوانین و مقررات مربوط به آثار ملی خواهد بود.

مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر - مجید محسنی مهر

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۳۵۲/۴/۲۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به ثبت آثار ملی را

نوبن و همه کمیسیونهای تخصصی کمیسیون دادگستری مجلس شورای ملی و نمایندگان که در اینجا حضور دارند چه اکثریت و اقلیت و با رغبت و میل زیادی این قانون را با اتفاق تصویب می‌کنند تبریک میگویم این جای افتخار و مباهات است با چنین قانونی پس از یکماه دیگر تعداد زیادی بدهکاران از زندانهای ایران بیرون می‌آیند این قانون بسیار خوبی است و بشما تبریک میگویم انشاء الله آئین نامه اجرائی را برای این کار در نظر میگیرید که اقلا از کشیدن چک بی محل و سوء استفاده رباخواران این بدهکاران بیچاره راحت شوند (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادات رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست محترم مجلس شورای ملی
با کمال احترام پیشنهاد مینماید:
در سطر دهم پس از جمله (بدهکار توانائی) عبارت (تمام یا قسمتی) اضافه شود.

محمد علی آموزگار

ریاست محترم مجلس شورای ملی

ضمن تقدیم احترام پیشنهاد مینماید تبصره بشرح ذیل بماده واحده قانون منع توقیف اشخاص اضافه شود:

تبصره - هر نوع انتقال اموال غیر منقول از طرف بدهکاران و متعهدین مورد این قانون با اقوام نسبی و سببی تا درجه سوم موخر بر تاریخ منشاء تعهدات و بدهی کان لم یکن است و بدون مراجعه بدادگاه با تصمیم مقام اجرا کننده این اموال برای استیفای حقوق طلبکاران مورد استفاده قرار میگیرد.

انوشیروانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

ضمن تقدیم احترام پیشنهاد مینماید جمله ذیل:

مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون فرهنگ و هنر را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت برود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانه‌ها و آقایی که موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع می‌شود.

۱۰- تقدیم درخواست تأمین اعتبار مورد نیاز اداره کل هواپیمائی کشوری برای روکش اسفالت و باندا کسیر و های فرودگاه مهرآباد، بوسیله آقای قوام صدوری وزیر مشاور و معاون نخست وزیر

رئیس - آقای قوام صدوری بفرمائید.

قوام صدوری (وزیر مشاور و معاون نخست وزیر) - با اجازه مقام محترم ریاست بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضراست بموجب تبصره ۲ ماده ۲۰ قانون سازمان برنامه و بودجه اجازه داده شده است که دستگاههای دولتی میتوانند در موارد لزوم تعهداتی نسبت بسالهای آینده بعهده بگیرند. و قراردادهایی بر مبنای این تعهدات ولی باتصویب کمیسیون محترم بودجه منعقد کنند نظر باینکه اداره کل هواپیمائی کشوری برای ترمیم باند فرودگاه مهرآباد به بیش از ۳۰۰ میلیون ریال احتیاج دارد و قراردادی بایستی بسته بشود چون در سال جاری در اعتبارات مربوط بیش از ۷۰ میلیون اعتبار موجود نیست و بقیه اعتبارات باید در سالهای بعد تأمین شود از این جهت لایحه‌ای تهیه شده که کمیسیون محترم بودجه اجازه بدهند بر اساس مصوبات و مقررات تبصره ۲ ماده ۲۰ این قرارداد را سازمان برنامه و بودجه منعقد بکنند پیشنهاد تقدیم میشود و استدعا دارد اجازه بفرمایند بکمیسیون بودجه ارجاع بشود.

رئیس - لایحه بکمیسیون بودجه ارجاع میشود.

۱۱- طرح گزارش شورای کمیسیون دادگستری راجع به ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی

رئیس - گزارش شور اول ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۳۵۲/۳/۲۸ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری و آقای زاد معاون وزارت فرهنگ و هنر لایحه شماره ۴۹۶۸ مورخ ۱۳۵۲/۳/۷ دولت راجع به ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی که در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۲/۳/۲۲ تقدیم و بشماره ۷۴۷ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی

ماده ۱- حق تکثیر یا تجدید چاپ و بهره برداری و پخش و نشر هر ترجمه‌ای یا مترجم یا قائم مقام قانونی او است. مدت استفاده از حقوق مادی مترجم موضوع این قانون مادام العمر خواهد بود و این حق که بموجب وصایت یا وراثت منتقل میشود از تاریخ مرگ مترجم سی سال است.

حقوق مذکور در این ماده قابل انتقال بغیر است و از حیث مدت یا دفعات چاپ یا تیراژ یا نوع استفاده تابع شرایطی میباشد که مورد توافق طرفین قرار گرفته است. ذکر نام مترجم در تمام موارد استفاده الزامی است.

ماده ۲- تکثیر کتب و نشریات بهمان زبان و شکلی که چاپ شده بقصد فروش یا بهره برداری مادی از طریق چاپ آفست یا عکسبرداری یا طرق مشابه بدون اجازه صاحب حق ممنوع است.

ماده ۳- نسخه برداری یا ضبط یا تکثیر آثار صوتی که بر روی صفحه یا نوار یا هر وسیله دیگر ضبط شده است بدون اجازه تولیدکنندگان انحصاری یا صاحبان حق یا قائم مقام قانونی آنان برای فروش ممنوع است. حکم مذکور در این ماده شامل نسخه برداری یا ضبط یا تکثیر از برنامه های رادیو و تلویزیون یا هر گونه پخش دیگر نیز خواهد بود.

ماده ۴- صفحات یا نوارهای موسیقی و صوتی

در صورتی حمایت میشود که در روی هر نسخه یا جلد آن علامت بین المللی پ لاین در داخل دایره و تاریخ انتشار و نام و نشانی تولیدکننده و نماینده انحصاری و علامت تجارتی ذکر شده باشد.

ماده ۵- تکثیر و نسخه برداری از کتب و نشریات

و آثار صوتی موضوع مواد دو سه این قانون بمنظور استفاده در کارهای مربوط بآموزش یا تحقیقات علمی مجاز خواهد بود مشروط بر اینکه اجازه نسخه برداری از آنها قبلاً بتصویب وزارت فرهنگ و هنر رسیده باشد.

تبصره - نسخه برداری از کتب و نشریات و آثار

صوتی موضوع مواد دو سه این قانون در صورتیکه برای استفاده شخصی و خصوصی باشد بلامانع است.

ماده ۶- احکام مذکور در این قانون موقعی جاری

است که آثار موضوع این قانون مشمول حمایت های مذکور در قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان نباشد. در غیر اینصورت مقررات قانون مزبور نسبت بآثار موضوع این قانون ماکلاً خواهد بود.

ماده ۷- مقررات این قانون در هیچ مورد حقوق

اشخاص مذکور در قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان را نفی نمیکند و محدود نمیسازد.

ماده ۸- در مورد تکثیر کتب و نشریات و آثار

صوتی حمایت های مذکور در این قانون بشرط وجود عهدنامه یا معامله متقابل نسبت باتباع سایر کشورها نیز جاری است.

ماده ۹- اشخاصیکه عالماً و عامداً مرتکب یکی

از اعمال زیر شوند علاوه بر تأدیه خسارات شاکی خصوصی بحسب جنحه ای از سه ماه تا یکسال محکوم خواهند شد.

۱ - کسانی که خلاف مقررات مواد یک و دو و سه این قانون عمل کنند.

۲ - کسانی که اشیاء مذکور در ماده سه را که بطور غیر مجاز در خارج تهیه شده بکشور وارد یا صادر کنند.

ماده ۱۰- هرگاه متخلف از این قانون شخص

حقوقی باشد علاوه بر تعقیب جزائی شخص حقیقی مسئول که جرم ناشی از تصمیم او باشد خسارات

شاکی خصوصی از اموال شخص حقوقی جبران خواهد شد.

در صورتیکه اموال شخص حقوقی به تنهایی نکافون کند مابه التفاوت از اموال شخص حقیقی مسئول جبران میشود.

ماده ۱۱- مراجع قضائی مکلفند ضمن رسیدگی

بشکایت شاکی خصوصی بتقاضای او نسبت بجلبوگیری از نشر و پخش و عرضه کتب و نشریات و آثار صوتی موضوع شکایت ضبط آن تصمیم مقتضی اتخاذ کنند.

ماده ۱۲- تعقیب بزه های مذکور در این قانون

منوط بشکایت شاکی خصوصی است و باگذشت او تعقیب یا اجرای حکم موقوف میشود.

مخبر کمیسیون دادگستری -

دکتر سید محمد رضا تنکابنی

گزارش شور اول از کمیسیون فرهنگ و هنر

بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه ۱۳۵۲/۴/۱۸ با

حضور آقای زاد معاون وزارت فرهنگ و هنر و عده ای از مترجمان و نویسندگان لایحه ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی را مطرح و با اصلاحاتی که بعداً

در جلسه ۱۳۵۲/۴/۲۰ کمیسیون دادگستری مورد تأیید قرار گرفت تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر - مجید محسنی مهر

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای جوانشیر بفرمائید.

جوانشیر - جناب آقای رئیس همکاران محترم

بهر صورت لازم بود بانقاهت و کسالت بمناسبت اهمیت و عظمت محتوای لایحه سخنی چند گفته شود قبل از ورود به متن، دستگاه تلویزیون مرا بیاد این انداخت که کاهش صحنه های پر شور و جالب مجلس شورای ملی را که برای برخی از مردم بیگانه و نا آشناست تلویزیون که وسیله ای ملی است و در اختیار توده و نشر فرهنگ عامه و تعلیمات سیاسی است بمردم نشان میداد که در مجلس شورای ملی دمکراسی بمفهوم اساسی و غائی خودش حکمفرماست

(صحیح است) مردم مملکت همانقدر که لازم است از ترانه‌ها و تصنیف‌های نوع گوگوشی بیش از آنچه بآن احتیاج دارند می‌شنوند بحقیقت و اصالت دموکراسی انقلابی خودنیز آشنا شوند. من اگر جای تلویزیون بودم که معتقدم جوانهای بسیار باعقیده و صادق و درستکار و متخصص آنجا را اداره می‌کنند گاهی اوقات جناب آقای المونی سعی می‌کردم صحنه‌هایی مثل صحنه امروز مجلس شورای ملی را بمردم این مملکت نشان بدهم گفتار آقای رامبد جواب وزیر صحت نماینده اکثریت، گفتار نماینده اقلیت، اینها همه نشانه‌های اصالتی است که بنده اینجا صادقه و با صراحت عرض میکنم که مردم از این مقولات بیگانه‌اند (صحیح است) مردم از این مقولات واقعی و انقلابی و اصیل بیگانه‌اند. اگر شگردهای بعضی از وکلانو نمایندگان نباشد که در حاشیه‌های شیرین موضوعات صحبت کنند در مطبوعات هم اثر و بازتاب آن بسیار کم است (صحیح است) امروز این لایحه برای حفظ آثار صوتی است. شاید تعجب کنید که چرا من درباره آثار صوتی می‌خواهم صحبت کنم، آقایان یکی از مشخصات کشورهای استعمارزده در جهان ما بیگانگی نسبت بزبان ملی است استعمار در طول قرون کشورهای استعمارزده را نسبت بزبان آباء و اجدادی ملی خودشان بیگانه ساخت. امروز بیچاره‌هایی که در اوگاندا و موریتانی و آن کشورهای کوچک آفریقائی زندگی میکنند جز آشنائی با فرهنگ مستعمراتی و پیوند با فرهنگ استعمار که در سرزمینهای مادری استعمار، متر و پهلای استعماری رایج است آشنائی با فرهنگ ملی خود ندارند و این مهمترین زمینه‌های بهره‌برداری قدرتهای استعمار بین‌المللی است (صحیح است) من برای شما مثل می‌زنم، تا قبل از رفتن انگلستان، بریتانیای کبیر، به هند، زبان فارسی دری ما یعنی شورانگیزترین و شیرین‌ترین و زیباترین زبانهای عالم زبان رسمی دربار هند بود. کمپانی هند شرقی ۵۰ سال وقت صرف کرد، میلیونها پوند خرج کرد تا زبان شورانگیز و عالمگیر حافظ، مولانا سعدی را از سرزمین هند ریشه کن کند. چرا؟ برای اینکه میدانست زبان فارسی از يك غنای آزادگی برخوردار است. زبان فارسی زبان فردوسی است زبانی است که زنجیرهای رقت را می‌گسلد. این زبان باید از سرزمین هند

میرفت. من معتقدم آقای دکتر شما که سالهاست خدمت فرهنگی میکنید، جناب موسوی گذشته از فلسفه سیاسی بزرگ ملی ما که فلسفه سیاسی سلطنتی است یکی از عوامل و عناصری که همبستگی ملی ما را در طول قرون حفظ کرده است، مثل يك دیوار پولادین، همین زبان زیبای ما است. آیا شما امروز براحتی وقتی بیچ رادیو را بر میگردداید برای شما آواز و تصنیف و گفتار بزبان اصیل فارسی میگویند؟ در قرن نهم از خراسان حسینی شاعر یا صاحب گلشن را از یاد بزبانان غربی درباره کسب مسائل و تفسیر مسائل عرفانی و علمی در مبادله بود این زبان بود که شرق و غرب را در عین پراگندگی بهم بسته بود. و آن زبان فردوسی که ملاک استحکام و انسجام ملی بود و من اگر در هر فرصت با سلامت یا نفاقت و باناراحتی مزاج در هر لایحه‌ای که مربوط بزبان و فرهنگ است اگر سخن میگویم آقایان برای این است که ۲۵ سال دوران زیبای جوانی خودم را صرف مطالعه درباره کشورهای استعمارزده و دلیل تسلط بیگانگان کردم و سرانجام باین حقیقت پی‌بردم که یکی از عوامل اساسی مقاومت یکی از عوامل برخورداری از استقرار و عظمت و شهامت ملتها تکیه بقای فرهنگی، تکیه بثروت فرهنگی آن کشورهاست خاطر مبارکتان هست بعد از شهریور چگونه کوشیدند ادبیات نوینی جانشین ادبیات اصیل ما نکنند هیچ از خود پرسیدید در مقابل فردوسیها و حافظها و سعدیها و خیامها چه بینامها و گمنام‌هایی را بنام شاعرهای ملی علم کردند، چرا؟ برای اینکه نسل جوان ما را نسبت بزبان درخشان و شورانگیز فارسی، زبانی که بدون قدرت ارتش در قرن پنجم تا سرزمین هند رفت بدین کنند، کدام قدرت نظامی پشت این زبان بود جز احساسات و زیبایی و محتوی فلسفی این زبان، این بر مجلس شورایی است همانطور که ثروت‌های مادی خود را مثل نفت حفظ می‌کند این گنجینه چند هزار ساله را سعی کند از گزند حوادث محفوظ بماند (احسن) در ۱۵۰۰ سال پیش سرود سازها و تصنیف سازهای ملت ایران سرودهایی می‌ساختند که امروز در مدارس شرق شناسی جهان بعنوان خسروانی سرود تدریس

می‌شود. آیا هیچ به تصنیف‌هایی که کودکان شمامی‌شنوند توجه فرموده‌اید آقای دکتر رشتی؟ هیچ میدانید که در تصنیف سازی چگونه دشنه و خنجر باین زبان زیبایمیزند و این زبان را زشت می‌کنند؟ کودکان در ۶ سالگی باید در مهد خانواده بازیاترین و آهنگین‌ترین زبان که زبان فارسی است آشنا بشوند آنها باید شکل‌ترین بی‌قواره‌ترین و گندترین الفاظ خیلی عذر می‌خواهم از بیان این کلمات با کارد سلاخ و آخ قافیه می‌سازند. حمله باین زبان سعدی و حافظ کردن درست است؟ آیا فقط افتخار ملت ما به گنجینه‌های زیرزمینی ماست؟ آیا فقط بدان است که ما نفت را حفظ کنیم؟ و صنعت‌های ملی بولاد و مس را حفظ کنیم؟ نه، تمام اینها در گرو حفظ دلیل بزرگتری است و آن وجود ملت مابقای ملت‌ملتی با هویت، ملت با شخصیت، ملت با صاحب‌صدای فرهنگی ملت با صاحب هویت هنری و فرهنگی است من چقدر خوشوقتم که گاهی وقتی مجلات کشورهای همسایه بدستم می‌افتد می‌بینم یکی مولوی را از آن خود میداند آن دیگری نظامی گنجوی از آن خود میداند. چرا بعضی از کشورهای بزرگ که از قدرت‌های اتمی هم برخوردارند افتخار میکنند که نظامی گنجوی از آن آنهاست، چرا ساپار ملت‌ها سعی میکنند در قونیه بگویند که مولوی از آنهاست با اینکه تمام شاهکار مولوی اینست که تمام فلسفه خود را با زبان اصیل یعنی زبان فارسی بیان کرده است این روح ملت است این جوهر حقیقی و هویت اساسی ملت است، ما قضیه را سرسری گرفتم و خیال کردیم فقط با کاشتن درخت و جنگل با پس و پیش کردن آبریزهای داخلی کشتزارها میشود ملت، خیال کردیم ملت یعنی صاحب معدن و صاحب درخت این تعریفی است که تمام مستعمرات انگلیس در دنیا يك وقتی صاحب آن بودند منهای هویت ملی منهای شخصیت ملی، آن صدائی که در قرن هیجدهم در دانشگاههای اروپا منعکس میشد صدای ابوعلی سینا بود صدای خیام بود الجبر خیام بود صدای شفا و قانون ابوعلی سینا بود این بود روشنگر هویت و اصالت ملی ما، معاون وزارت تبلیغات تشریف بردند ولی معاون وزارت فرهنگ و هنر هست، برادر، ملت که از زیباترین و غنی‌ترین فرهنگهای هنری و ذوقی چنان

برخوردار است درست نیست که با پیچاندن رادیو یا بعضی پاساژهای تلویزیون نامأنوس‌ترین الفاظ را بشکل تصنیف کودکان بشنوند (صحیح است) و زبان ما را خراب کنند مجلس نباید اجازه بدهد به غنی‌ترین و با ارزش‌ترین جوهر و شئون اساسی استقلال و همبستگی ملی ما خدشه‌ای وارد بشود اینها باید حفظ بشود ولی این تصنیف‌ها قابل انتقال نیست و بی‌محتوی است، الفاظی نازیبا، محتوی کثیف‌تر و غیر ظریف‌تر از شکل، باید در کمیسیونهای خاصی در کمیسیونهای هنرمندان و اساتید بررسی بشود، ببینید شاعر عصر انقلاب، شاعر دوران بعد از انقلاب مشروطیت هنوز آهنگ و تصنیف او در اقصی نقاط مملکت خوانده میشود و شور و حال ایجاد می‌کند شاعری که منتظر بود که در شکایت از جهان به شاه باز کند، یعنی به مرجع آمال ملت، چه شور‌هایی توانست بپا کند، حیف نیست؟ این بود زبان ذوقی ما زبان هنرمندانه‌ما و حالا این زبان ذوقی تبدیل شده به قافیه‌های زشت و به تصنیف‌های زشت بدون محتوی من در این باره میتوانم ساعتها صحبت کنم چون وقت مجلس مقتضی نیست به کلیات مختصری اکتفا کردم و خواستم یادآوری کنم که نفرمائید که چرا هر بار جوانشیر راجع به زبان صحبت می‌کند، این روح ملت است و ملت بدون زبان یعنی جامعه بدون روح و روان (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بورود در شور و ادرا می‌گیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵۵ - حق تکثیر یا تجدید چاپ و بهره‌برداری و پخش و نشر هر ترجمه‌ای بامترجم یا قائم مقام قانونی او است. مدت استفاده از حقوق مادی مترجم موضوع این قانون مادام‌العمر خواهد بود و این حق که بموجب وصایت یا وراثت منتقل میشود از تاریخ مرگ مترجم سی سال است. حقوق مذکور در این ماده قابل انتقال بغیر است

واضح مدت یا دفعات چاپ یا تیراژ بانوع استفاده تابع شرایطی میباشد که مورد توافق طرفین قرار گرفته است. ذکر نام مترجم در تمام موارد استفاده الزامی است.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
محترماً پیشنهاد مینماید که در لایحه قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی بماده يك تبصره زیر اضافه شود:

تبصره - آثار پدید آورندگان و مترجمان اگر بعد از سی سال از تاریخ فوت آنها منتشر شود از تاریخ انتشار آثار ناسی سال حمایت خواهد شد.

باتقدیم احترامات - دکتر رشید یاسمی

رئیس - ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - تکثیر کتب و نشریات بهمان زبان و شکلی که چاپ شده بقصد فروش یا بهره برداری مادی از طریق چاپ افست یا عکسبرداری یا طرق مشابه بدون اجازه صاحب حق ممنوع است.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده سوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - نسخه برداری یا ضبط یا تکثیر آثار صوتی که بر روی صفحه یا نوار یا هر وسیله دیگر ضبط شده است بدون اجازه تولید کنندگان انحصاری یا صاحبان حق یا قائم مقام قانونی آنان برای فروش ممنوع است. حکم مذکور در این ماده شامل نسخه برداری یا ضبط یا تکثیر از برنامه های رادیو و تلویزیون یا هر گونه پخش دیگر نیز خواهد بود.

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده چهارم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - صفحات یا نوارهای موسیقی و صوتی در صورتی حمایت میشود که در روی هر نسخه یا جلد آن

علامت بین المللی پ لاتین در داخل دایره و تاریخ انتشار و نام و نشانی تولید کننده و نماینده انحصاری و علامت تجارتي ذکر شده باشد.

رئیس - در ماده چهارم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده پنجم قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۵ - تکثیر و نسخه برداری از کتب و نشریات و آثار صوتی موضوع مواد دو و سه این قانون بمنظور استفاده در کارهای مربوط با آموزش یا تحقیقات علمی مجاز خواهد بود مشروط بر اینکه اجازه نسخه برداری از آنها قبلاً بتصویب وزارت فرهنگ و هنر رسیده باشد.

تبصره - نسخه برداری از کتب و نشریات و آثار صوتی موضوع مواد دو و سه این قانون در صورتیکه برای استفاده شخصی و خصوصی باشد بلا مانع است.

رئیس - در ماده پنجم نظری نیست؟ پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
محترماً پیشنهاد مینماید که در لایحه قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی در ماده ۵ کلمه تکثیر سطر اول حذف شود.

باتقدیم احترامات - دکتر رشید یاسمی

رئیس - ماده ۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - احکام مذکور در این قانون موقعی جاری است که آثار موضوع این قانون مشمول حمایت های مذکور در قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان نباشد. در غیر اینصورت مقررات قانون مزبور نسبت با آثار موضوع این قانون ملاک خواهد بود.

رئیس - در ماده ششم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده هفتم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - مقررات این قانون در هیچ مورد حقوق اشخاص مذکور در قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان را نقض نمیکند و محدود نمیسازد.

رئیس - در ماده هفتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده هشتم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - در مورد تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی حمایت های مذکور در این قانون بشرط وجود عهدنامه یا معامله متقابل نسبت با اتباع سایر کشورها نیز جاری است.
رئیس - در ماده هشتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده نهم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - اشخاصیکه عالماً و عامداً مرتکب یکی از اعمال زیر شوند علاوه بر تأدیه خسارات شاکی خصوصی بحسب جنهائی از سه ماه تا یکسال محکوم خواهند شد.
۱ - کسانی که خلاف مقررات مواد يك و دو و سه این قانون عمل کنند.

۲ - کسانی که اشیاء مذکور در ماده سه را که بطور غیر مجاز در خارج تهیه شده بکشور وارد یا صادر کنند.

رئیس - در ماده نهم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده دهم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - هرگاه متخلف از این قانون شخص حقوقی باشد علاوه بر تعقیب جزائی شخص حقیقی مسئول که جرم ناشی از تصمیم او باشد خسارات شاکی خصوصی از اموال شخص حقوقی جبران خواهد شد.

در صورتیکه اموال شخص حقوقی به تنهائی تکافو نکند مابه التفاوت از اموال شخص حقیقی مسئول جبران میشود.
رئیس - در ماده دهم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده یازدهم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - مراجع قضائی مکلفند ضمن رسیدگی بشکایت شاکی خصوصی بقضای او نسبت بجلوگیری از نشر و پخش و عرضه کتب و نشریات و آثار صوتی موضوع شکایت وضبط آن تصمیم مقتضی اتخاذ کنند.

رئیس - در ماده یازدهم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
احترماً پیشنهاد مینماید تبصره زیر بعنوان تبصره ۱ بماده ۱۱ لایحه قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی اضافه شود.

تبصره ۱ - چنانچه پس از رسیدگی مراجع قضائی شکایت شاکی مردود شناخته شود به تشخیص دادگاه مرجع رسیدگی خسارت وارده بابت جلوگیری از نشر و پخش و عرضه کتب و نشریات و آثار صوتی باید از طرف شاکی تأدیه شود.

با احترام - علی اصغر مظہری

رئیس - ماده ۱۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - تعقیب بزه های مذکور در این قانون منوط بشکایت شاکی خصوصی است و با گذشت او تعقیب یا اجرای حکم موقوف میشود.

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه و پیشنهادات برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۲ - اعلام وصول گزارش کمیسیونها

رئیس - گزارش کمیسیون ها هم رسیده است با اجازه خانمها و آقایان در صورت جلسه چاپ خواهد شد.

۱۳ - اعلام تعطیلات تابستانی

رئیس - چون امروز بیست و هشتم تیر ماه است و تصور نمیکنم که تا آخر ماه جلسه ای داشته باشیم و تعطیلات تابستانی مجلس باید در تیر ماه شروع بشود بنابراین با اجازه خانمها و آقایان خاتمه این دوره اجلاس را اعلام میکنم و تعطیلات تابستانی مجلس شروع میشود ولی نظر باینکه دولت برای رسیدگی به چند لایحه تقاضای جلسات فوق العاده نموده است بنابراین کمیسیونها بطور فوق العاده تشکیل میشود و پس از اینکه گزارش کمیسیونها آماده شد جلسه علنی مجلس برای بررسی و رسیدگی باین لوایح بطور فوق العاده تشکیل خواهد شد.

۱۴ - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه را ختم میکنم تاریخ و دستور جلسه فوق العاده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(مجلس ساعت دوازده و چهل دقیقه ختم گردید)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

۷- شوردوم لایحه اصلاح بند ج ماده ۱۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی.

۸- لایحه تشکیل سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی.

۹- لایحه تشکیل صندوق رفاه دانشجویان.

رئیس کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری- عبدالمجید موسوی

گزارش یکماهه فروردین ماه سال ۱۳۵۲ کمیسیون

آموزش و پرورش

تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۱/۲۲ - ۱۳۵۲/۱/۲۵

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

لایحه اصلاح قانون تأسیس سازمان پیشاهنگی ایران.

رئیس کمیسیون آموزش و پرورش- شوکت ملک جهانبانی

گزارش یکماهه اردیبهشت ماه سال ۱۳۵۲ کمیسیون

آموزش و پرورش

تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۲/۶

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

لایحه تأسیس شورای مرکزی آموزش کشور.

رئیس کمیسیون آموزش و پرورش - شوکت ملک جهانبانی

گزارش یکماهه تیر ماه سال ۱۳۵۲ کمیسیون

آموزش و پرورش

تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۴/۲۵ - ۱۳۵۲/۴/۲۶

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

لایحه برقراری مستمری درباره وراث مرحوم رضا ضیاء احمدی و مرحوم علی معیری.

رئیس کمیسیون آموزش و پرورش- شوکت ملک جهانبانی

گزارش یکماهه اردیبهشت سال ۱۳۵۲ کمیسیون راه

تاریخ تشکیل ۴ اردیبهشت - دوشنبه ۱۷

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه موافقت نامه سرویس های هوائی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ممالك متحده آمریکا.

۳- (شوردوم) لایحه موافقت نامه سرویس های هوائی بین دولت شاهنشاهی ایران و کنفدراسیون سویس.

۴- (شوردوم) لایحه موافقت نامه حمل و نقل هوائی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ممالك متحده آمریکا.

رئیس کمیسیون راه - دکتر غلامرضا عدل

گزارش یکماهه اردیبهشت سال ۱۳۵۲

کمیسیون بودجه

تاریخ تشکیل دوشنبه ۱۷ اردیبهشت.

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه افزایش حقوق و وظیفه وراث مرحوم اسمعیل خوشبهراری خلبان سپاه.

۲- (شوردوم) لایحه دیوان محاسبات.

رئیس کمیسیون بودجه- دکتر دادفر

گزارش یکماهه تیر سال ۱۳۵۲ کمیسیون بودجه

تاریخ تشکیل دوشنبه ۴ تیر - یکشنبه ۱۷ تیر - شنبه ۲۳ تیر - یکشنبه ۲۴ تیر - چهارشنبه ۲۷ تیر

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه تعمیم قانون اجازه پرداخت مزایای ویژه به افسران و درجه داران ارتش شاهنشاهی مصوب هشتم آذرماه ۱۳۵۰ به افسران و درجه داران ژاندارمری کل کشور.

۲- نامه شماره ۳۷۲۴-۳/۶-۱۳۵۲ نخست وزیری

راجع به قسمتی از صورت ریز سهمیه ، حق عضویت و کمک دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد در سال ۱۳۵۲.

۳- نامه شماره ۵۰۳۴-۳/۷-۱۳۵۲ نخست وزیری

راجع به اجازه پرداخت باقیمانده وام پرداختی بدولت مراکش جهت ساختمان سد آیت عادل.

۴- نامه شماره ۹۲۱/م/۱۰۱-۳/۲۳-۱۳۵۲

سازمان برنامه و بودجه در مورد تأمین اعتبار تکمیل طرحهای ساختمانی نیروی هوائی شاهنشاهی.

۵- نامه شماره ۷۷۳۶-۴/۱۲-۱۳۵۲ نخست وزیری

در مورد انتقال اعتبار بودجه مصوب سال ۱۳۵۲ آسایشگاههای مجذومین وزارت بهداشت به جمعیت کمک به جذامیان.

۶- نامه شماره ۸۰۹۶-۴/۱۰-۱۳۵۲ نخست وزیری

در مورد اصلاح ماده ۴۰ آئین نامه فوق العاده و هزینه سفر افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی.

۷- نامه شماره ۸۴۱۸-۴/۱۳-۱۳۵۲ نخست وزیری

در مورد اصلاح ماده ۱۰ فصل ششم آئین نامه معاشهای نیروهای مسلح شاهنشاهی.

۸- لایحه برقراری مستمری وراث مرحوم رضا ضیاء احمدی و مرحوم علی معیری دیروز وزارت آموزش و پرورش.

۹- نامه شماره ۱۱۷۱۵-۴/۱۹-۱۳۵۲ وزارت دارائی در مورد معرفی ۴۰ نفر برای انتخاب ۱۵ نفر مستشار اصلی و ۵ نفر مستشار جانشین دیوان محاسبات.

رئیس کمیسیون بودجه - دکتر دادفر

گزارش یکماهه اردیبهشت سال ۱۳۵۲ کمیسیون

تعاون و امور روستاها

تاریخ تشکیل پنجشنبه ۱۳ - پنجشنبه ۲۰ اردیبهشت ماه

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه تشکیل سازمان غله و قند و شکر چای کشور.

۲- شوردوم لایحه تشکیل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور.

رئیس کمیسیون تعاون و امور روستاها- عبدالله جوانشیر

گزارش یکماهه خرداد سال ۱۳۵۲ کمیسیون تعاون و امور روستاها

تاریخ تشکیل دوشنبه ۲۸ خرداد ماه

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

اساسنامه سازمان غله و قند و شکر و چای کشور (ارسالی از مجلس سنا).

رئیس کمیسیون تعاون و امور روستاها- عبدالله جوانشیر

گزارش یکماهه تیر سال ۱۳۵۲ کمیسیون تعاون و امور روستاها.

تاریخ تشکیل شنبه ۹- دوشنبه ۱۱ تیر ماه

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه کار کشاورزی.

۲- لایحه متمم قانون ثبت املاک در مناطق عشایری.

۳- لایحه اصلاح بعضی از مواد و الحاق سه تبصره بقانون شرکت های تعاونی.

۴- لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع به ضوابط مربوط به خرید اراضی و مستحدثات و اعیانی و ماشین آلات و قنوت و چاههای آب و وسائل آبیاری واقع در داخل حوزه عمل شرکت های سهامی زراعی و شرکت های تعاونی تولید روستائی که در تاریخ تشکیل شرکت در مالکیت سهامداران نمیشد.

رئیس کمیسیون تعاون و امور روستاها- عبدالله جوانشیر

گزارش یکماهه اردیبهشت سال ۱۳۵۲

کمیسیون دادگستری

تاریخ تشکیل ۲/۲ و ۸/۳ و ۱۷/۲ و ۲۲/۲ و ۲۹/۲ ۱۳۵۲

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- شور دوم قانون اصلاح قانون مجازات عمومی.

۲- شور اول لایحه اصلاح بند پ ماده ۱۰ قانون ثبت شرکتها.

۳- شور اول لایحه دعاوی اشخاص علیه دولت راجع باملاک.

۴- شور دوم لایحه دیوان محاسبات.

۵- شور دوم اصلاح مواد ۵۵ و ۱۰ قانون شهرداریها.

۶- شور اول و دوم لایحه سهم کردن کارگران در منافع کارخانه های صنعتی و تولیدی.

۷- شور دوم لایحه نظام معماری و ساختمانی...
لوايح و کارهائی که در دستور است:
لوايح دفاتر اسناد رسمي و کانون سردفتران و
دفتریاران روابط مالك و مستاجر.
رئيس كميسيون دادگستري - مهدي شيخ الاسلامي
گزارش يكماهه خرداد سال ۱۳۵۲
كميسيون دادگستري
تاريخ تشكيل ۳/۵ و ۳/۱۲ و ۳/۱۵ و ۳/۱۷ و ۳/۲۳ و ۳/۲۸ و ۱۳۵۲/۳
لوايح و کارهائى خاتمه يافته:
۱- شور اول و دوم لايحه اصلاح بند الف ماده ۲۴
قانون دريائي.
۲- شور دوم لايحه اصلاح بند پ ماده ۱۰ قانون
ثبت شرکتهها.
۳- شور اول اصلاح بعضي از مواد قانون مجازات
مرتکبين قاچاق و الحاق چند ماده و تبصره بآن قانون.
۴- آئين نامه حمل بار و مسافر و مدت تعطيل مؤسسات
مسافري و حمل و نقل زميني.
۵- شور اول لايحه ترجمه و تکثير کتب و نشریات
و آثار صوتي.
۶- شور اول لايحه نظارت برگسترش شهر تهران.
لوايح و کارهائى که در دستور است:
۱- لوايح دفاتر اسناد رسمي و کانون سردفتران و
دفتریاران.
۲- روابط مالك و مستاجر.
۳- اصلاح بعضي از مواد قانون مجازات مرتکبين
قاچاق و الحاق چند ماده بآن.
۴- اصلاح قانون دعاوى اشخاص عليه دولت راجع
باملاك.
رئيس كميسيون دادگستري - مهدي شيخ الاسلامي
گزارش يكماهه فروردين سال ۱۳۵۲ كميسيون
کار و امور اجتماعي
تاريخ تشكيل پنجشنبه ۲۳- پنجشنبه ۳۰ فروردين ماه.
لوايح و کارهائى خاتمه يافته:
۱- لايحه اصلاح ماده ۵۹ قانون کار و الحاق يك
ماده بقانون مذکور.
۲- شور دوم لايحه اصلاح ماده ۵۹ قانون کار و الحاق
يك ماده بقانون مذکور.
۳- لايحه ارسالي از مجلس سناراجع به نظام معماری
و ساختماني.
رئيس كميسيون کار و امور اجتماعي - مهندس کيا

گزارش يكماهه ارديبهشت سال ۱۳۵۲ كميسيون
کار و امور اجتماعي
تاريخ تشكيل دوشنبه ۳- دوشنبه ۱۰- پنجشنبه ۲۰-
سه شنبه ۲۵ ارديبهشت ماه.
لوايح و کارهائى خاتمه يافته:
۱- لايحه اصلاح اساسنامه سازمان بين المللي کار.
۲- لايحه سهم کردن کارگران در منافع کارگاههائى
صنعتي و توليدي.
۳- شور دوم اصلاح اساسنامه سازمان بين المللي
کار.
۴- شور دوم لايحه نظام معماری و ساختماني.
رئيس كميسيون کار و امور اجتماعي - مهندس کيا
گزارش يكماهه خرداد سال ۱۳۵۲ كميسيون
کار و امور اجتماعي
تاريخ تشكيل چهارشنبه ۱۶- دوشنبه ۲۸ خرداد ماه.
لوايح و کارهائى خاتمه يافته:
۱- لايحه دولت راجع بازمايش متقاضيان پروانه هائى
تشكيل مؤسسات کارآموزي و پروانه هائى صلاحيت فني
و حرفه اي و آرزيبايي ميزان تخصص و مهارت حرفه اي
(بازگشته از سنا).
۲- لايحه کار کشاورزي.
۳- لايحه شوراي نظارت برگسترش شهر تهران.
۴- لايحه ييمه اجباري کارگران ساختماني.
رئيس كميسيون کار و امور اجتماعي - مهندس کيا
گزارش يكماهه تير سال ۱۳۵۲ كميسيون
کار و امور اجتماعي
تاريخ تشكيل دوشنبه ۱۸- دوشنبه ۲۵ تير ماه.
لوايح و کارهائى خاتمه يافته:
۱- اساسنامه صندوق تأمين آموزش فرزندان
کارگران.
۲- شور دوم لايحه ييمه اجباري کارگران
ساختماني.
رئيس كميسيون کار و امور اجتماعي - مهندس کيا
گزارش يكماهه ارديبهشت سال ۱۳۵۲ كميسيون
علوم و آموزش عالي
تاريخ تشكيل ۲/۴ و ۲/۱۰ و ۲/۳۰ و ۱۳۵۲/۲
لوايح و کارهائى خاتمه يافته:
۱- شور اول لايحه موافقتنامه همکاري فني و علمي بين
دولت شاهنشاهي ايران و دولت جمهوري مجارستان.
۲- اصلاح آئين نامه اجرائي تبصره ۴ ماده واحده
قانون تشكيل هيئت امنائى دانشسراي عالي.
۳- شور اول لايحه تشكيل شوراي آموزش پزشكي
و تخصصي و علوم وابسته.
لوايح و کارهائى که در دستور است:
لايحه تأسيس شوراي مرکزي آموزش کشور.
رئيس كميسيون علوم و آموزش عالي - دکتر عظيمي
گزارش يكماهه خرداد سال ۱۳۵۲ كميسيون
علوم و آموزش عالي
تاريخ تشكيل ۳/۸ و ۳/۱۷ و ۱۳۵۲/۳
لوايح و کارهائى خاتمه يافته:
۱- شور دوم موافقتنامه همکاري فني و علمي بين
دولت شاهنشاهي ايران و دولت جمهوري مجارستان.
۲- شور دوم لايحه تشكيل شوراي آموزش پزشكي
و تخصصي و علوم وابسته.
لوايح و کارهائى که در دستور است:
لايحه تأسيس شوراي مرکزي آموزش کشور.
رئيس كميسيون علوم و آموزش عالي - دکتر عظيمي
گزارش يكماهه تير سال ۱۳۵۲ كميسيون
علوم و آموزش عالي
تاريخ تشكيل ۴/۲۱ و ۱۳۵۲/۴
لوايح و کارهائى خاتمه يافته:
شور اول لايحه تشكيل سازمان تحقيقات کشاورزي
و منابع طبيعي.
لوايح و کارهائى که در دستور است:
لايحه تأسيس شوراي مرکزي آموزش کشور.
لايحه و تشكيل سازمان صندوق رفاه دانشجويان.
رئيس كميسيون علوم و آموزش عالي - دکتر عظيمي

گزارش یکماهه اردیبهشت ماه سال ۱۳۵۲

کمیسیون فرهنگ و هنر

تاریخ تشکیل

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

شوراول لایحه تأسیس شورای مرکزی آموزش کشور .

رئیس کمیسیون فرهنگ و هنر - منوچهر سعیدوزیری

گزارش یکماهه تیرماه سال ۱۳۵۲ کمیسیون

فرهنگ و هنر

تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۴/۲ و ۱۳۵۲/۴/۱۸

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی .

۲- لایحه اصلاح پاره‌ای از مواد قانون تأسیس

شورای عالی فرهنگ و هنر .

۳- لایحه ثبت آثار ملی .

رئیس کمیسیون فرهنگ و هنر - منوچهر سعیدوزیری

گزارش یکماهه فروردین ماه سال ۱۳۵۲

کمیسیون کشور

تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۱/۲۱ - ۱۳۵۲/۱/۳۰

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه الحاق دو تبصره بماده ۵۵ و اصلاح تبصره

يك ماده ۱۰۰ قانون شهر داریها .

۲- لایحه الحاق يك تبصره بقانون پرداخت فوق العاده

افسران و افراد پلیس راه ژاندارمری کل کشور .

۳- لایحه نظام معماری و ساختمانی ایران .

رئیس کمیسیون کشور - مهندس فروهر

گزارش یکماهه اردیبهشت ماه سال ۱۳۵۲

کمیسیون کشور

تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۲/۱۰ - ۱۳۵۲/۲/۲۰

۱۳۵۲/۲/۳۰ - ۱۳۵۲/۲/۲۲

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه اصلاح ماده ۱۰ قانون تشکیل نیروی

پایداری .

۲ - لایحه اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۸ قانون

شهر داریها .

۳- لایحه الحاق دو تبصره بماده ۵۵ و اصلاح تبصره

يك ماده ۱۰۰ قانون شهر داریها .

۴- لایحه نظام معماری و ساختمانی ایران .

رئیس کمیسیون کشور - مهندس فروهر

گزارش یکماهه خرداد ماه سال ۱۳۵۲

کمیسیون کشور

تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۳/۸ - ۱۳۵۲/۳/۳۰

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه تعمیم تبصره يك بندب ماده ۵ قانون

استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی بژاندارمری کل

کشور .

۲- لایحه تعمیم قانون اجازه پرداخت مزایای ویژه

افسران و درجه داران ارتش شاهنشاهی بافسران و درجه .

داران ژاندارمری کل کشور .

رئیس کمیسیون کشور - مهندس فروهر

گزارش یکماهه تیرماه سال ۱۳۵۲

کمیسیون کشور

تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۴/۱۳ - ۱۳۵۲/۴/۱۷

۱۳۵۲/۴/۲۶ - ۱۳۵۲/۴/۲۳

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه تعمیم تبصره يك بندب ماده ۵ قانون

استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی بژاندارمری کل

کشور .

۲- لایحه حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از

قطع بی رویه درخت .

۳- لایحه اصلاح قسمت اول ماده ۲ قانون امنیت

اجتماعی .

۴- آئین نامه حمل بار و مسافر و مدت تعطیل مؤسسات

مسافربری و حمل و نقل .

رئیس کمیسیون کشور - مهندس فروهر

گزارش از کمیسیون عرایض بمجلس شورای ملی

شود تا موجبات رضایت شاهنشاه آریامهر و ملت ایران فراهم گردد .

البته در مورد تسریع و رسیدگی و جوابگویی

مراجعات کمیسیون نیز مذاکراتی بعمل آمد و با اظهار

قدر دانی از همکاریهای نمایندگان وزارتخانه ها و

مؤسسات خواسته شد کماکان در جهت تأمین و تقاضاهای

حقه اقدام گردد .

در این دوره اجلاس یکساله توفیق حاصل گردید با حضور

مستولین امر سی باز تشکیل جلسه داده که شانزده جلسه آن

با حضور نمایندگان بعضی از وزارتخانه ها و مؤسسات

دولتی و شاکیان و بقیه با حضور اعضاء کمیسیون بوده و

در هر يك از جلسات مزبور که از ساعت ده صبح تا دوازده

انعقاد یافته بر تق و فتن امور و نامه ها و شکایات واصله

رسیدگی و اقدامات لازم انجام گرفته است .

در خاتمه بانهایت خوشوقتی یاد آور میشود که

بعلت آشنائی بیشتر اولیای امور و دستگاههای اداری

و اجرائی دولت بمفهوم انقلاب اداری تعداد شکایات

واصل بکمیسیون عرایض در سال جاری بمراتب کمتر

از سالهای گذشته بوده است .

با تقدیم احترام - رئیس کمیسیون عرایض

مهندس محمود پروشانی

مقام محترم ریاست عالی مجلس شورای ملی

بانهایت احترام گزارش دومین اجلاس بیست و

سومین دوره قانونگذاری کمیسیون عرایض را بساحت

مقدس مجلس شورای ملی تقدیم میدارد :

در تاریخ ۵۱/۷/۱۵ که کمیسیون هیئت رئیسه خود را

انتخاب نمود بلافاصله تشکیل جلسه داد و با مطالعه

سوابق امر و رویه‌ای که در نحوه رسیدگی بشکایات و

نامه های وارده مجری بود خط مشی کمیسیون را تعیین

و نمایندگان وزارتخانه ها و سازمانهای مستقل دولتی

را دعوت نمود که بمنظور اشتراك مساعی بیشتر و تعاطی

فکر حضور بهم رسانند .

در جلسه که اکثریت قریب باتفاق نمایندگان مزبور

شرکت داشتند با آقایان یاد آوری گردید که لازمه تحول و

انقلاب اجتماعی ایران که بنای بنکار رهبر عالیقدر ایران

صورت گرفته بیداری و سرعت عمل و داشتن صمیمیت

و علاقمندی در کلیه مسائل مملکتی بسالاحص در اداء

وظائفی است که بهر کس محول گردید آقایان که از لحاظ

مقام اداری در طبقات بالاتری قرار دارند موظف خواهند

بود مدلول انقلاب اداری را تفهیم نموده تا با اجراء این

رویه مرضیه متصدیان امور را بانجام وظایف محوله

هدایت و رفع شکایت از شاکیان بعمل آمده و احقاق حق